Detectivul săptămânal

publică, în fiecare număr aventurile celor mai celebri detectivi, redate într'o formă c a p t i v a n t ă

PRIMELE NUMERE SUNT I N T I T U L A T E:

1. Fantoma hotelului
2. Misterul rapidului 115
3. Testamentul căpitanului Garre
4. Spectrul răzbunător
5. C u r s a m o r ţ i i
6. Enigma capului tăiat

N U M A I L E I 5

Prezentatorul acestui cupon obţine orice număr, dela 1—15, din FEMEI CELEBRE plătind numai Lei 7, în loc de Lei 10

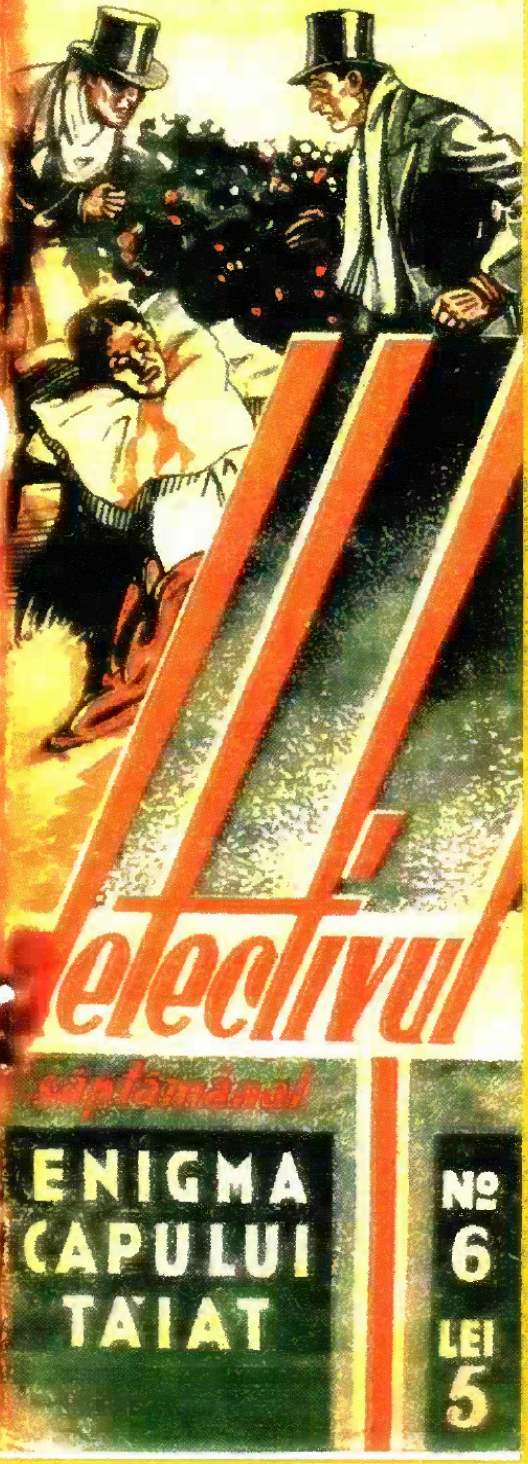

Colecţia „Detectivul”
Nr. 6

Henry de Golen

ENIGMA CAPULUI TĂIAT

V.1.0

Editor I. G. HERTZ
10 Ianuarie 1935

ENIGMA CAPULUI TĂIAT

de Henry de Golen

CAP. 1
Un pachet sub o banca

Era pe la începutul primăverii.

Orele cinci dimineaţa.

În zorii acelei zile de Aprilie, străzile Parisului erau încă aproape pustii. Doar faetoanele lăptarilor traversau din când în când piaţa Trocadero.

Doi tineri eleganţi se iviră din Avenue Kleber.

— Ce stupid luau, dragă Fortin, să-ţi pierzi o noapte la club!…

— Mie-mi spui, dragă Lussianne?

— Şi cel puţin să fi câştigat!

— Nu câştigă nimeni!

— Dar începusem bine.

— Serios?

— La douăsprezece eram în câştig cu zece mii.

— Trebuia să pleci. N-aş fi avut plăcerea să mă întorc pe jos ca d-ta, dar îţi schimb d-ta ai fi avut banii în buzunar şi te-ai fi aflat acum în pat.

— Chiar că aşa… Abia mă ţin pe picioare. Şi ce aer plăcut!

— Afară de măturătoarea aceea zdrenţăroasă care îşi începe lucrul, nu există pe aici, decât natura, şi noi!

Cei doi tineri tocmai traversaseră piaţa Trocadero şi făceau aceste reflecţii mergând pe Avenue Henri-Martin, de-a lungul zidului cimitirului Passy.

— Eşti grăbit? Vrei să te culci, Fortin?

— Da de unde… Acum…

— Atunci hai să ne aşezăm să mai respirăm câteva minute aerul ăsta curat de primăvară. Ia uite, tocmai bine. Banca aceea, care parcă ne cheamă.

— Bună idee! Adierea asta are să mă mai învioreze. Nu mă simt tocmai bine.

Se aşezară pe o bancă de pe bulevard.

— Iei o ţigară, Fortin?

— Cu plăcere, dragă.

Contele de Lussianne se ridică de pe bancă să-şi caute tabachera pe care o pusese în buzunarul de la vesta smochingului. Apoi i-o întinse lui Fortin.

În acea clipă, privirea lui alunecă în jos. Chiar dedesubtul

bănci de lemn pe care se aşezaseră, se afla un pachet destul de voluminos, în hârtie gudronată de ambalaj şi legat cu îngrijire.

— Ia uite, ce-o mai fi şi asta?

Fortin privi, apoi atinse pachetul cu bastonul.

— Un pachet uitat de cineva, fără îndoială.

Fortin trase pachetul spre ei cu mânerul bastonului.

— E greu, zise el, cântărindu-l în mână.

— Şi e moale, spuse Lussianne, care împungea cu vârful bastonului în diferite puncte ale pachetului.

— Or fi rufe sau haine.

— Îl desfacem?

— Dacă vrei… Dar o să avem o decepţie, te previn!…

— Ei şi? Sunt curios*!* Măi, dar e legat, nu glumă! Ai un briceag?

— Da.

Fortin deschise briceagul şi se aplecă spre locul unde pusese Lussianne pachetul.

— Nu prea miroase bine pachetul dumitale!

— O fi poate nişte carne stricată.

— Asta ar fi nostim!

Dintr-o singură tăietură, reteză sfoara cu briceagul.

Cei doi prieteni desfăcură ambalajul. Un al doilea ambalaj apăru, asemănător cu cel dintâi, tot aşa de îngrijit legat.

— Ei, drace! făcu Fortin, râzând. E împachetat bine, dar miroase rău.

Tăia şi al doilea rând de sfori şi desfăcu hârtia.

— Ah!…

Această exclamaţie de groază ieşi în acelaşi timp din piepturile celor doi prieteni.

Fortin se ridică în picioare, şovăind, gata să leşine. Mâna-i tremurândă se crispă pe braţul lui Lussianne care, năucit şi, palid ca ceara, fixa pachetul cu nişte ochi plini de groază.

Prin deschizătura ambalajului, din mijlocul unei grămezi însângerate de resturi omeneşti, rânjea la ei capul tăiat al unui om.

— Groaznic! gemu Lussianne.

— Ajutor! strigă Fortin.

Nu răspunse decât ecoul Avenue Henri-Martin era pustie şi mută. Măturătoarea se îndepărtase.

Lussianne îşi veni în fire cel dintâi.

Cu vârful bastonului, căci nu îndrăznea să se apropie, acoperi capul de om cu hârtia ambalajului, ca să nu mai vadă ochii aceia, a căror privire sticloasă îl înnebunea.

Rezemat de un copac, Fortin tremura.

— Ce ne facem? şopti Lussianne.

— Să fugim! propuse Fortin.

— Imposibil... S-a săvârşit o crimă... Avem aici dovada... trebuie să anunţăm poliţia...

— Ah! Dragul meu, ce sinistră idee am avut să deschid cu orice preţ pachetul ăsta!

— Prea târziu!... Acum nu putem sta cu mâinile în sân... Comisariatul de poliţie e aici alături, pe strada Eugene-Delacroix. Te simţi în stare să mergi până acolo ca să dăm de veste?

— Da, da, mă duc, Lussianne. Mai bine decât să stau aici... Aş înnebuni!

— Atunci, du-te, repede!... Cred că voi avea tăria să te aştept în faţa acestei... descoperiri.

După plecarea lui Fortin, contele Lussianne îşi şterse faţa lividă, pe care picura o sudoare rece.

Capul acela tăiat! Avea într-una înaintea ochilor priveliştea aceea groaznică. Se simţea singur de tot şi-i era frică. În depărtare, se ivi o căruţă în goana calului. Era o căruţă de măcelar, din acelea cu care se transportă carnea de la abator.

Ca să nu fie singur, Lussianne făcu vizitiului semne disperate să oprească. Calul stătu în loc.

În câteva cuvinte Lussianne îi povesti măcelarului întâmplarea.

Plin de curiozitate, acesta se îndreptă spre pachet, desfăcu ambalajul, pipăi capul şi resturile însângerate.

— E lucru bine făcut, zise el. Lucru de măcelar.

— Nu ţi-e frică?

— O! Am mai văzut eu de astea...

— Te rog, domnule, închide pachetul, să nu văd ochii aceia!

— Dumneavoastră nu sunteţi obişnuit... Dobitoacele pe care le omorâm şi le ciopârţim noi sunt ca şi oamenii... Ei, crima asta, nu-i glumă! Nu ştiu ce o să zică poliţia, dar vă spun e mână de măcelar: Pe ăsta l-a tăiat unul de meserie. E curat fără zgârieturi sau tăieturi greşite; e făcut cu mână sigură.

— Crezi?

— Sigur... Ei, uite că vin curcanii... Eu o şterg...

Dădu bici calului şi dispăru. Fortin se întorcea cu un brigadier şi cu un agent de poliţie. Le arătă pachetul de pe bancă şi rămase ceva mai departe. Cei doi agenţi, îngroziţi, se dădură un pas înapoi, la vederea acelei grămezi de carne sângerândă.

— Domnilor, zise brigadierul, o să ducem aceste rămăşiţe la

comisariat. Vă rog să veniţi cu noi.

— E neapărată nevoie? întrebă Lussianne.

— Da. Trebuie să vă iau câte o declaraţie şi să vă notez numele şi adresa.

Un agent pe bicicletă se duse imediat la locuinţa comisarului de poliţie ca să-l trezească. După o oră, comisarul sosi, speriat, în clipa când Lussianne şi Fortin îşi terminau declaraţiile pe care brigadierul le transcrisese.

— Vă mulţumesc, domnilor, zise comisarul. Am adresele dv. şi vă voi chema curând. Din nefericire, declaraţiile dv. nu-mi indică nici o cale de urmat în anchetă. În sfârşit, voi vedea. Am să cercetez aceste rămăşiţe macabre, poate găsesc vreun indiciu.

— Daţi-ne voie să ne retragem, domnule comisar; suntem istoviţi. Nu suntem deprinşi cu emoţii de felul acesta.

— La revedere, domnilor. Am să vă chem când va fi nevoie.

CAP. 2
Cine să fie?

Domnul comisar de poliţie era foarte agitat.

Gândindu-se însă, în primul rând, la reclama lui personală, redacta o notă pentru presă, în care se descria în amănunţime descoperirea cadavrului tăiat în bucăţi, şi în care se spunea că „activul şi inteligentul comisar de poliţie din cartierul La Muette deschidea o anchetă care părea să ducă la un rezultat satisfăcător”.

Un agent ciclist fu trimis numaidecât la agenţia de presă „Havas”.

Apoi, domnul comisar de poliţie telefona la Parchet. Nu era nimeni acolo, dar stărui şi obţinu ca un uşier, să telefoneze acasă la procuror.

La Siguranţa Generală, unde telefonă apoi comisarul, i se răspunse că şeful Siguranţei vine abia la nouă. Nu-i rămânea decât să aştepte. Apoi se gândi să-şi întrebuinţeze timpul liber examinând resturile de cadavru, pe care agenţii le puseseră, cu ambalaj cu tot, pe o masă, într-o odaie alăturată. Desfăcu hârtia gudronată şi avu, şi el, o tresărire de groază, în faţa acelor ochi sticloşi care îl priveau, astfel că renunţă să facă o cercetare mai amănunţită.

— Închide pachetul, brigadier! E un spectacol îngrozitor. Să nu atingem nimic. Domnii aceia din poliţia judiciară ne-ar face, poate, observaţii. Dar văd un lucru: capul e mutilat. Nasul a fost tăiat, şi mustăţile tot aşa. Faţa a fost desfigurată dinadins. Hotărât, au ţinut ca acest nenorocit să nu poată fi identificat. Ce încurcătură!…

La orele nouă, procurorul sosea la comisariat, însoţit de un judecător de instrucţie, dl. Gabert, şi de un medic legist.

Aproape în aceeaşi clipă şeful Siguranţei, dl. Bosc, se dădea jos din maşină, însoţit de doi agenţi. Magistraţii luară cunoştinţă de constatările comisarului şi de depoziţiile lui Fortin şi Lussianne; apoi intrară în odaia în care fusese depus pachetul.

Când hârtia fu dată la o parte, magistraţii avură şi ei o tresărire de groază. Numai, unul dintre cei prezenţi rămăsese nemişcat, fără să clipească măcar. Era un om de vreo treizeci şi cinci de ani, brun, mai mult scund, cu figura energică şi privirea

pătrunzătoare.

Ochii lui cercetară cu atenţie capul acela sinistru. O secundă îi fu de ajuns ca să prindă unele amănunte pe care le notă apoi în grabă într-un carnet.

Medicul legist propuse să se transporte cadavrul la morgă, pentru o mai bună examinare.

— Cred că n-aveţi nimic împotrivă, domnule judecător de instrucţie, zise procurorul.

Apoi către Şeful Siguranţei:

— Aveţi ceva agenţi pe care mi i-aţi putea pune la dispoziţie?

— Iată-l pe brigadierul Poncet şi ajutorul lui Treves, pe care i-am adus cu mine.

La numele brigadierului Poncet, procurorul şi judecătorul de instrucţie avură un zâmbet amabil.

— Ah, domnule brigadier, zise dl. Gabert, îmi pare foarte bine că voi lucra iarăşi cu dumneata.

— Încântat, domnule judecător de instrucţie.

— Am să întineresc cu trei ani; voi retrăi vremea când umblam să descoperim pe asasinul din strada Gabriel. Mi-aduc aminte cu plăcere că, mulţumită d-tale, el a fost descoperit şi arestat.

— Domnule Şef al Siguranţei – zise la rândul lui procurorul – vă felicit pentru alegerea ce aţi făcut. Afacerea se anunţă complicată. Era nevoie de un om de valoarea brigadierului Poncet, ca s-o descurce.

— Ei bine, sunt încântat. Acum vă las. Poncet dragă, fii şi de dată asta la înălţimea reputaţiei d-tale.

În automobilul care-i ducea spre morgă, judecătorul de instrucţie întrebă pe Poncet:

— Ai făcut ceva observaţii până acum, domnule brigadier?

— Da.

— Anume?

— Vă voi spune asta la morgă, domnule judecător – după cercetarea medicului legist.

CAP. 3
La morgă

Automobilul gonea spre cheiul Arhiepiscopiei.

Magistraţii şi medicul stăteau de vorbă. Poncet medita.

Poliţistul se bucura de o reputaţie mondială pe care şi-o dobândise la Paris şi în străinătate în timp scurt, prin descoperirile senzaţionale ale asasinilor din strada Gabriel, din Montmartre, din Luzancy, din Londra.

Şi ţinea la reputaţia lui…

Afacerea din Avenue Henri-Martin începuse să-l pasioneze.

Ajunşi la morgă, în timp ce medicul îşi punea halatul, un asistent aşeză pachetul pe masa de autopsie şi-i desfăcu ambalajul.

Capul acela îngrozitor, cu ochii sticloşi, ieşi iar la iveală.

Poncet se apropia şi privi, liniştit. Luă puţină sfoară, tăia o bucată din hârtia ambalajului şi le băgă în buzunar, fără să spună o vorbă.

Medicul legist luă capul din grămada aceea de cărnuri însângerate şi îl examina.

Era capul unui om de vreo patruzeci de ani, cu părul castaniu, încă destul de bogat şi pieptănat pe spate. Fruntea era înaltă, urechile mici. Părea să fi purtat mustaţă, dar fusese tăiată.

Cât despre nas; dispăruse cu totul, tăiat dintr-o singură lovitură, probabil de brici.

Pentru a face ca figura să fie şi mai de nerecunoscut, asasinul – sau asasinii – retezaseră partea de jos a gurii şi bărbia. Era o privelişte hidoasă.

Curios era însă că în ochii deschişi, mari şi sticloşi ai victimei nu se vedea nici o urmă, de groază. Ochii erau albaştri.

Capul fusese tăiat ceva mai sus de mărul lui Adam.

Medicul legist scoase din pachet, unul câte unul, toate membrele însângerate: toracele, picioarele, braţele, mâinile, bazinul.

Inima, ficatul, intestinele, toate mărunţaiele lipseau.

Poncet, impasibil, lua note, în vreme ce continua să examineze, membrele victimei. Domnea o linişte apăsătoare.

— Puteţi determina ziua şi ora morţii, domnule doctor? întrebă deodată judecătorul de instrucţie.

— E greu, dat fiind că membrele sunt ciopârţite, ceea ce a întârziat producerea rigidităţii cadaverice. Dar, după starea arterelor, cred că pot afirma că omorul s-a săvârşit chiar astă noapte, înainte de ora douăsprezece. În orice caz nu sunt mai mult de douăsprezece ore.

— Nu mai mult?

— Sigur că nu. Sângele nu s-a închegat încă.

— E vreo urmă a loviturii care a provocat moartea, şi care să trădeze şi arma?

— Nici o urmă. Nu sunt în stare să determin arma.

Procurorul şi judecătorul de instrucţie tresăriră şi-l priviră buimăciţi pe medie.

— Atunci? murmură Gabert.

— Atunci... nu ştiu. Omul acesta n-a fost lovit nici în cap, nici în piept, nici în spate, nici în bazin, nici în membre. Faţa a fost mutilată înadins, după moarte, pentru ca să nu poată fi recunoscut cadavrul. Măruntaiele au fost suprimate, întâi pentru că se pot arde uşor, apoi pentru că, dacă a fost otrăvit, să nu putem găsi nici o urmă de otravă.

— Atunci, doctore, cum o scoatem la capăt?

— Asta, domnilor, este treaba dumneavoastră. Eu îmi menţin declaraţiile, cu rezerva inimii şi măruntaielor, pe care nu le pot examina pentru că lipsesc. Omul acesta n-a fost ucis cu nici o armă.

Medicul privi pe Poncet, care zâmbea.

— Vedeţi, domnule procuror, sunt sigur că brigadierul Poncet e de părerea mea!

Poncet înclină capul, afirmativ.

— Atunci, zise dl. Gabert, treime să credem că a fost otrăvit?

— Se poate. Dar nu pot garanta.

— Sau înecat?

— Nu. Corpul acesta n-a stat în apă.

— Sau spânzurat? Sau gâtuit?

— Nu. Chiar dacă admitem că gâtul a fost tăiat în locul strangulării, figura mortului n-ar fi atât de calmă. Ar fi crispată. Ochii ar îi scoşi afară din orbite. Or, aceşti ochi dorm.

— În sfârşit, exclamă procurorul, de ceva trebuie să fi murit!

— Ar putea fi o moarte naturală, zise încet Poncet.

— Tocmai voiam să spun şi eu asta, răspunse doctorul.

— Cum? sări procurorul. O moarte naturală?! Macabre glume faci, domnule brigadier! Un om tăiat în bucăţi!

— Nu se ştie! răspunse liniştit poliţistul.

Procurorul nu se mai putea ţine.

— Explică-te, domnule doctor!

— Asta-i tot, răspunse acesta, scoţându-şi halatul – şi brigadierul Poncet m-a înţeles perfect. Nu sunt decât două cauze posibile ale decesului: sau otrăvire cu o otravă lentă care n-a provocat nici o durere – sau moarte naturală.

Procurorul şi judecătorul de instrucţie se priviră uimiţi. Nu puteau admite teza doctorului.

Poncet zâmbea amabil.

— Îmi daţi voie, domnule doctor. În cazul morţii naturale, omul putea foarte bine să nu fi murit de inimă sau de intestine… Acestea lipsesc. Perfect. Dar o congestie cerebrală?… Capul e aici. Nu l-aţi disecat.

— E drept, răspunse doctorul, am uitat… Louis, strigă el asistentului, despică, te rog, cutia craniană, să văd!

Asistentul se grăbi să taie pielea capului. O întoarse peste obraz şi tăia cutia craniană.

— E teribil Poncet ăsta, zise râzând, domnul Gabert. Se gândeşte la toate!

— Aş mai vrea – zise poliţistul, care părea că nu aude nimic – să am părerea dv. asupra staturii mortului.

— Înaltă, răspunse medicul. Aproximativ un metru şi şaptezeci şi cinci.

— Mulţumesc, zise Poncet, care nota… Şi… ce credeţi despre mâinile şi picioarele lui?

— Din ce punct de vedere?

— Din punctul de vedere al condiţii sociale… Sunt astea mâini şi picioare de muncitor?

— Cu siguranţă că nu. Mâinile sunt îngrijite, cu unghiile făcute. Picioarele sunt de o curăţenie remarcabilă, fără calozităţi, fără bătături. Acest om trebuie să fi fost de o condiţie socială deasupra mijlociei. Dacă lucra sau nu, nu pot şti… Dar e sigur că nu era un muncitor. De altfel, picioarele şi mâinile sunt mici faţă de statură. Asta e părerea mea… Atâta tot, domnule Poncet?

— Atâta tot, domnule doctor, şi mulţumesc.

— Eşti de aceeaşi părere cu mine?

— Absolut!

— Atunci – întrerupse procurorul, dezorientat – nu se pune ipoteza unei crime ordinare, de mahala, la vreo beţie?

— De sigur că nu.

— Crimă pasională?

— Nu ştiu.

— Însfârşit, de asasinat a fost asasinat omul acesta, nu?

— Se poate. Dar nimic n-o dovedeşte. A fost tăiat în bucăţi după ce a murit. Asta e sigur. Mai am o întrebare, să-ţi pun, domnule doctor.

— Cu plăcere, domnule Poncet. Dar… Dă-mi voie… o clipă… să mă uit…

Doctorul se aplecă deasupra cutiei craniene golită de creier, pe care asistentul îl pusese pe o tavă.

— Nimic la cutia cranianã, zise doctorul repede; nimic la creier… Totul e intact şi sănătos. Omul acesta n-a murit de congestie sau de vreo tumoare la creier. Rămân aşadar cele două ipoteze ale mele de adineauri, pe care însă absenţa măruntaielor nu mă lasă să le verific complect. De altfel, cei ce au suprimat inima şi măruntaiele, ştiau ce fac. Au îndepărtat tocmai dovada. Ce voiai să întrebi, domnule Poncet?

— Aş vrea să ştiu, domnule doctor, ce credeţi despre felul cum a fost tăiat în bucăţi omul acesta?

— Adică?

— Ne înţelegem, cred. Pe scurt, credeţi că e opera unui începător sau a unui profesionist?

— Profesionist! exclamă din nou procurorul, care părea că visează.

Doctorul zâmbi.

— Eşti grozav, domnule Poncet, ţi-o repet. Nimic nu-ţi scapă. Părerea mea e că e opera unui profesionist. Întreabă-l pe Louis, asistentul meu, dacă nu crede tot aşa.

— Adică? întrebă judecătorul vădit interesat.

— Adică, domnule, cel ce a îmbucătăţit pe acest om, ştie să mânuiască un cuţit sau un bisturiu. Aşa e, Louis?

— Da, domnule doctor, zise asistentul; să-l fi tăiat eu pentru autopsie şi tot nu lucram mai bine. E tăiat fără ezitare, de unul care cunoaşte meseria. E lucru bine făcut.

— Un profesionist… murmură Poncet; adică un măcelar, un parlagiu, un asistent de autopsie, sau un intern, un chirurg…

— Exact, zise doctorul.

— Nu s-ar putea admite, întrebă procurorul, că nu-i decât o glumă macabră a unor interni de spital?

— Cu neputinţă nu e, răspunse Poncet; am să caut.

— Mai ai nevoie de mine, domnule Poncet?

— Nu, domnule doctor. Mulţumesc.

— Ah, Doamne! făcu procurorul după plecarea doctorului, ce urâtă afacere. Şi n-ai terminat încă cu ea, Gobert?

— Mă tem că nu.

— Numai să nu afle ziarele şi să nu se amestece!

— Oh! făcu liniştit Poncet. E douăsprezece. M-aş mira să nu fi aflat încă nimic.

— De la cine?

— Ei, de la tinerii care au făcut descoperirea sau de la comisarul de poliţie care s-o fi gândit la reclama lui... Ce strigă ăia pe chei? Treves, cumpără ziarul acela...

Treves se întoarse numaidecât cu o ediţie specială a lui *Le Mălin*. În care se putea citi, tipărit cu litere de o şchioapă, următoarele:

O crima îngrozitoare! Misterul din Avenue Henri-Martin! Un om tăiat în bucăţi.

— Poftim! zise Poncet, care după ce-şi aruncă ochii pe ziar, i-l întinse procurorului. Au scris totul... şi chiar mai mult... Mi-au luat un interviu în care am declarat că sunt pe urmele ucigaşilor!... Aş vrea şi eu!

— Ziariştii ăştia! strigă furios procurorul.

— Oh! În afacerea de faţă nu ne stânjenesc de fel, zise Poncet... Dimpotrivă...

— Ei, asta-i!... De ce?...

— Pentru că, cu cât se va face publicitate mai multă, cu atât vom avea mai mare şansă să vie cineva care să recunoască victima şi să ne lămurească asupra identităţii ei... Vor fi multe declaraţii false, e adevărat!... În sfârşit!...

— Poate că ai dreptate. Atunci, eşti de părere să expunem în public acele nenorocite rămăşiţe?

— Fireşte.

Asistentul strânsese bucăţile de carne şi se pregătea să le pună într-un frigorifer.

— O clipă, zise Poncet... Să mă mai uit odată la mâini...

Inspectorul se aplecă deasupra mâinilor mortului, luă degetele unul câte unul şi le cercetă cu atenţie.

— Ei? se impacientă procurorul.

— Hm... făcu Poncet, n-a fost însurat, căci nu e nici o urmă de verighetă la mâna stângă. Purta un inel pe inelarul mâinii drepte.

— Atunci?

— Atunci... e o constatare care poate servi!... Nu se ştie.

— Când ne mai vedem? întrebă judecătorul.

— Deseară la şapte, în cabinetul dv., domnule judecător.

— Până atunci cauţi?

— Se înţelege.

— Unde?

— Nu ştiu încă. După amiază voi ancheta printre studenţi şi pe la spitale.

— M-aş mira să găseşti ceva, zise procurorul. Eu cred că e crimă. Aşadar, nici un inconvenient dacă dăm semnalmentele în ziare?

— Nici unul… Dimpotrivă… Vii, Treves? Vă salut, domnilor.

Afară, brigadierul abia scăpă de gloata de ziarişti care îl asaltase.

CAP. 4
Ancheta lui Poncet

Dejunul, luat în grabă acasă la Poncet, era pe sfârşite.

— La urma urmei, zise Treves, aproape timid, ce credeţi despre asta, domnule brigadier?

— Dar dumneata?

— Cred că medicul legist e foarte inteligent. M-a impresionat.

— Da, e un om care-şi cunoaşte meseria. Asta însă nu l-a împiedecat să uite să deschidă cutia craniană.

— Adevărat... În sfârşit, văd eu că nu vreţi să-mi mai spuneţi nimic, dar ştiu sigur că aveţi o idee.

— Asta, da. Am chiar mai multe; e tocmai ceea ce mă încurcă. Dacă aveam numai una, mergea strună.

— Credeţi că e o farsă studenţească?

— E posibil. În orice caz, asta e o primă ipoteză ce nu se poate înlătura din primul moment. Te vei duce azi după masă, Treves, la toate spitalele civile şi militare de pe malul stâng al Senei. Eu le iau pe cele de pe malul drept. Dată fiind, publicitatea ce s-a făcut, şi în calitatea noastră de inspectori de Siguranţă, dacă e o glumă proastă, vinovaţii vor mărturisi totul. Vom avea astfel identitatea mortului. E cam simplu... În sfârşit, trebuie să începem cu ce e mai simplu. La lucru, Treves! Ne întâlnim la şapte, în cabinetul judecătorului de instrucţie.

— Şi dacă nu găsim nimic?

— Atunci vine a doua ipoteză. Omul a fost otrăvit. După ce a murit, l-au desfigurat, l-au mutilat, l-au ciopârţit. Au suprimat măruntaiele, care puteau constitui o dovadă, dacă se găseau urmele otrăvii. Dar le-au ars. Chiar şi într-un simplu cuptor de bucătărie, lucrul e cât se poate de uşor... Nu tot aşa e cu oasele, capul, picioarele. Astea le-au lăsat pe stradă. Iată teza asasinatului.

— Pe care nu o admiteţi?

— Pe care o admit, poate, dar numai aşa: otrăvire. Medicul ne-a dovedit că altfel de asasinat e exclus.

— Dar sinuciderea?

— Aş, nu! Trebuie ca mortul să fi rugat pe un prieten să-l ciopârţească. Cine ar fi împins prietenia atât de departe?

— Aveţi dreptate.

— Vezi, Treves, întâi şi întâi trebuie căutat mobilul crimei. În a doua ipoteză, aceea a otrăvirii, nu găsesc mobilul. Să zicem că l-au otrăvit pentru un motiv oarecare. Dar de ce să-l mai taie apoi în bucăţi şi să-l lase pe stradă? Există otrăvuri care nu iasă absolut nici o urmă. Şi de ce i-au mai desfigurat faţa?

— Atunci, crimă pasională?

— Nu. Un soţ sau un bărbat gelos nu-i dă otravă cu sila rivalului. Îl omoară cu cuţitul sau cu revolverul. Victima nu prezintă însă nici o urmă de lovire…

— Atunci, a treia ipoteză, domnule brigadier?

— Am să ţi-o spun diseară sau mâine. E cam complicată.

— O dramă de familie?

— Aşa ceva. Vom vedea. Deocamdată să vedem dacă nu e o simplă glumă studenţească. Un cadavru necunoscut, de vreo patruzeci de ani, un metru şaptezeci şi cinci, picioare şi mâini mici şi îngrijite. A fost aşa ceva prin sălile de disecţie? Asta e!

La şase şi jumătate seara, Poncet, preocupat şi gânditor, urca scările Palatului de Justiţie. Se îndreptă spre Parchet şi, aflând că Treves nu sosise încă, se aşeză pe o bancă şi se cufundă în lectura unui ziar, care, pe patru coloane, în pagina întâia, vorbea de „Crima din Avenue Henri-Martin”.

În acea perioadă de vacanţă a Paştilor, afacerea venea tocmai bine, ca să dea subiect ziariştilor care nu prea aveau ce scrie. Opinia publică era încordată. Crima nu putea rămâne nepedepsită! Se cerea o arestare şi un vinovat!…

— Bravo! murmură Poncet îndoind ziarul. Dacă nu reuşesc, au să ceară capul meu!

Treves tocmai intra în sală.

— Ce s-aude?

— Nimic, domnule brigadier. Dumneavoastră?

— Tot nimic.

— Am fost la toate spitalele de pe malul stâng, inclusiv Val-de-Grace şi sala de disecţie a Facultăţii de Medicină. E sigur că n-a fost o glumă. Toţi şefii de servici mi-au garantat şi şi-au luat toată răspunderea. Afară de asta, nici un cadavru n-a dispărut din amfiteatre. Nici unul nu corespunde semnalmentelor. Nici o piesă anatomică nu lipseşte.

— La fel şi în partea mea. Aşadar, ipoteza întâia, cea mai simplă, e părăsită! Să mergem să-i spunem şi domnului Gabert; după aceea ne ducem la masă.

Cei doi poliţişti intrară la judele de instrucţie şi îi raportară despre cercetările făcute.

— Într-adevăr, ar fi fost prea simplu, zise judecătorul. Cât despre mine, nu ştiu nimic nou, afară de teancul acesta de scrisori care semnalează dispăruţi. Unii îmi semnalează chiar femei! Asta e culmea. Nimic din ceea ce am citit nu-mi pare serios însă. Ai citit ziarele, Poncet?

— Da.

— Nu fac decât să întărâte publicul. Ah! Uitasem: ministrul de justiţie a dat ordin Şefului Siguranţei să făgăduiască, prin ziare, un premiu de cinci sute de franci celor ce vor denunţa pe asasini! Ce de corespondenţă o să primim, ce zici?

Poncet dădu din umeri.

— Premiul sângelui, cinci sute de franci! zise el. E o depreciere a denunţului. În lumea interlopă, nu trădează nimeni pe preţul ăsta. L-ar putea costa scump pe imprudentul care ar îndrăzni. De altfel, nimic nu dovedeşte că crima a fost săvârşită în lumea de jos – admiţând că necunoscutul a fost asasinat.

— Ştii, Poncet, că ipoteza dumitale e periculoasă? S-ar putea să producă indignare în opinia publică.

— Nu sunt eu de vină.

— Nu te sugestionezi singur?

— Vă fac impresia unui om cu nervi de femeie? Domnule judecător, Treves şi cu mine am dovedit că farsa cu resturile anatomice furate dintr-un spital şi lăsate apoi în stradă, e exclusă. Atunci?…

— Mai rămâne otrava…

— Poate… Dar – iată, Treves – a treia ipoteză a mea, de azi dimineaţă – nu puteţi admite cazul unei morţi subite şi naturale, dintr-o boală de inimă, de pildă, (observaţi că inima lipseşte), în împrejurări de aşa natură, încât onoarea unei familii să ceară dispariţia şi, mai ales, anonimatul mortului?

Judecătorul de instrucţie se gândi:

— S-ar putea să ai dreptate, Poncet.

— În felul acesta s-ar explica mutilarea feţei. Ar avea o pricină.

— Dar de ce să fi lăsat pachetul pe stradă?

— N-au avut timp să-l ducă în altă parte. Nu v-a spus doctorul că nu erau mai mult de douăsprezece ore de când murise?

— Dacă ai dreptate, ar fi mai complicat decât oricare altă ipoteză.

— Îmi dau seamă. Dar… dar. Nu-mi rămâne decât ipoteza aceasta şi accea a otrăvirii. În ambele cazări, nu în lumea apaşilor trebuie căutat!

— Ai dreptate… Fă cum crezi, Poncet! Pe mâine. Noapte buna.

— Am să încerc… Dar n-am mari speranţe… Apoi, cum să găsesc omul de meserie care l-a tăiat aşa de bine?…

CAP. 5
Şoferul Jean

Trecuse o bucată de vreme.

Pistele cele mai extraordinare fuseseră semnalate şi urmate cu conştiinciozitate de poliţie.

Nici una nu era bună, însă ziarele nu mai conteneau cu ironiile la adresa poliţiei şi mai ales la adresa lui Poncet.

Premiat de cinci sute de franci nu dăduse rezultatul aşteptat. Poncet avusese dreptate; în lumea interlopă de la periferia Parisului nu denunţă nimeni pentru suma aceasta. Riscul e mare şi banii nu ajung nici măcar pentru a fugi în străinătate.

Sinistrele răvăşite omeneşti fuseseră expuse la morgă.

Jumătate din locuitorii Parisului defilară în faţa lor.

Câteva persoane crezuseră că recunosc mortul, dar după anchetă, se constată ca fusese o eroare.

20 Mai. Trecuse aproape o luna de la sinistra descoperire.

Procurorul nu se hotăra să dea încuviinţarea de înmormântare. Nu puteau însă rămâne veşnic la morgă capul şi membrele acelea.

În acea dimineaţă ca în fiece zi Poncet sosi la ora opt pe cheiul des Offevreş, unde lucra, la trierea corespondenţei, când uşierul îi spuse că un om voia să-i vorbească.

— Pentru ce?

— N-a vrut să spună.

— Cum e?

— E îmbrăcat ca şofer particular.

— Să intre.

Un om ca de treizeci de ani, înalt voinic, bine făcut, îmbrăcat cu o uniformă de şofer de casă bună, intră în odaie şi se opri în faţa lui Poncet, învârtind în mâinile îmbrăcate în mânuşi de piele, o şapcă neagră cu cozoroc de lac.

— Vrei să-mi vorbeşti?

— Da, domnule. Dumneavoastră sunteţi brigadierul Poncet?

— Chiar eu. Ce doreşti? Nu prea am timp.

— Să vedeţi, domnule brigadier… Eu sunt din Touraine… Veneam din când în când la Paris cu conaşul…

— Ei şi? îl întrerupse Poncet.

— Aşa că am venit să vă cer un sfat…

— În ce chestiune?

— Să vedeţi. Am aşteptat o grămadă de vreme la castel, slugile şi cu mine, şi fiindcă nu mai avem ştiri de la conaşul şi nu ştiu unde se află, mi-au spus ceilalţi să vin cu maşina la Paris să vă cer un sfat.

— Ascultă, zise Poncet, liniştit. Cum te cheamă? Cine e stăpânul dumitale? Unde locuieşte?

— Numele meu e Jean Bion, de fel din comuna Ballan, lângă Tours.

— Perfect. La cine eşti şofer?

— La domnul de Germont, la castelul des Ormes, cinci kilometri depărtare de Tours.

— Bine. Ce meserie are stăpânul dumitale?

— E rentier.

— Şi ce sfat vrei să-mi ceri?

— Să vedeţi… De la 24 Aprilie nu mai avem la castel, nici o ştire de la conaşul.

Poncet tresări şi întrerupse citirea corespondenţei!

— Nu greşeşti? De la 24 Aprilie, zici?

— Întocmai. Chiar eu l-am dus la gară.

Poncet întrerupse:

— Stai, s-o luăm mai pe îndelete. Stăpânul dumitale nu e cumva un domn înalt de vreun metru şi şaptezeci şi cinci, cu părul castaniu deschis şi pieptănat pe spate – un domn elegant, distins?…

— Îl cunoaşteţi?…

Poncet sună. Uşierul intră.

— Treves e aici?

— Tocmai a sosit.

— Spune-i să vie până la mine.

Treves intră numaidecât.

— Măi, mi se pare că am dat de urmă!

— Prin cine?

Poncet îi arătă pe şoferul care făcea o mutră speriată.

— Şezi jos, amice! Ai avut dreptate să vii să-mi ceri sfatul. Dar de unde mă cunoşti?

— Păi, toate ziarele nu vorbesc, decât de dumneavoastră de când cu afacerea din Avenue Henri-Martin.

— Aşadar, stăpânul d-tale, a dispărut de la 24 Aprilie. În ziua aceea l-ai dus la Paris?

— Nu, l-am dus până la gara Tours, la trenul de trei după masă spre Paris. De obiceiul mergea la Paris cu maşina, dar de data

asta, a vrut să ia trenul. Spunea că se întoarce curând la castel şi că o să ne vestească. De atunci îl aşteptăm.

— Zici că mă cunoşti din ziare, în legătură cu crima din Avenue Henri-Martin?

— Da.

— Ai citit amănuntele crimei? Ai văzut semnalmentele victimei, fotografia lui?

— N-am văzut fotografia... Dar am citit semnalmentele: un om înalt.

— Ei! Nu te-ai gândit la nimic?

— La ce?

— Dacă e stăpânul dumitale?

— Credeţi?... Nu se poate!

— Treves, ia dă-mi fotografiile... Ia te uită colo... Nu-ţi fie frică, priveşte... Priveşte capul... Nu?... Nu-l recunoşti? Nu-i el?

— Păi... parcă... asta... ochii aceia... Dar n-are nas... Ştiu şi eu! ...

— Vasăzică, nu eşti sigur?

— Nu sunt... El să fie? Iulia zicea că i s-o fi întâmplat o nenorocire...

— Cine e Iulia?

— Jupâneasa.

— Tânără?

— Douăzeci şi cinci de ani.

— E la Tours?

— Păi sigur. Ea şi cu bucătăreasa m-au trimis la dumneavoastră.

— Şi cum de nu te-ai gândit, când ai citit jurnalele, că omul acela tăiat în bucăţi ar puţea fi stăpânul d-tale?

— Vai, domnule!... Un om atât de aşezat!...

— În sfârşit, trebuie să înlăturăm nesiguranţa.

Cinci minute mai târziu, poliţiştii şi şoferul soseau la morgă.

Pus în prezenţa rămăşiţelor cadavrului şi după oarecare şovăire, şoferul d-lui Germont spuse în cele din urmă că crede că ar fi stăpânul lui, dar refuză de a se arăta absolut sigur, până când toţi ceilalţi servitori nu vor fi văzut fotografiile.

— Iulia, cei puţin, îl cunoştea, mai bine decât noi toţi pe conaşul, zise, clipind şiret din ochi.

— Plec la Tours cu dumneata, zise Poncet. Treves, n-ai să te mişti din birou în lipsa mea aşa încât să pot să-ţi telefonez la orice oră din zi sau din noapte.

— Am înţeles.

— De câţi cai e maşina dumitale?
— Treizeci.
— Putem ajunge acolo la ora patru după-amiază?
— Sigur.
— La drum!

CAP. 6
Fata în casa

Aproape de ora patru, automobilul se opri în faţa grilajului castelului des Ormes, pe marginea şoselei.

Portarul deschise numaidecât.

O alee ducea spre castel. Maşina se opri înaintea peronului şi Poncet sări jos.

Servitorii şi grădinarii, care auziseră claxonul, veniseră şi-l priveau pe străin cu curiozitate.

— Să nu spui nimic! zise repede Poncet şoferului. Dă-te jos şi vino cu mine!

Şoferul se supuse.

Poncet urcă treptele peronului.

Uşa vestibulului se deschise şi o fată brună, frumoasă, cu faţă rumenă, cu nişte ochi minunaţi şi adânci, îşi făcu apariţia.

Purta cu cochetărie o boneţică albă şi un şorţ. Talia ei suplă era strânsă într-un corset care subliniat rotunjimea coapselor. Zâmbetul ei lăsa să se vadă două şiruri de dinţi strălucitori.

La vederea lui Poncet, acest zâmbet dispăru.

— Domnişoara Iulia, mi se pare? zise amabil brigadierul.

— De unde mă cunoaşteţi, domnule?

— Mulţumită lui Jean, care m-a adus de la Paris.

— Şi cine sunteţi?

Poncet zâmbi fără a răspunde, deschise portofelul şi scoase o cartă de vizită. Femeia citi:

BRIGADIERUL PONCET
de la Siguranţa Generală

— Ah, Doamne! exclamă, speriată, fata. S-a întâmplat o nenorocire?

Cu ochii ei frumoşi privea pe rând pe Jean şi pe poliţist.

— Poate, răspunse acesta din urmă. De aceea am venit de la Paris cu Jean. Dacă eşti bună, introdu-ne în salon şi cheamă pe toţi servitorii castelului. Toţi, auzi, domnişoară? Am de vorbit cu toţi…

— Cu plăcere, domnule… Oh, Doamne, Doamne!

După cinci minute, toţi servitorii, curioşi şi surprinşi, erau

adunaţi în salonul cel mare de la parter, împrejurul lui Poncet şi a lui Jean.

În câteva cuvinte, Poncet îi puse la curent cu ceea ce se petrecuse, cu vizita lui Jean la Morgă, cu nesiguranţa lui.

— Am să vă arăt fotografiile cadavrului, zise deodată Poncet, şi am să încep cu d-ta, d-ră Iulia, care trebuie să-l fi cunoscut bine… pe stăpânul dumitale.

— Oh! Trebuie să fie îngrozitor… nu voi putea să mă uit.

— Te rog, e absolut necesar. Gândeşte-te că trebuie să-mi ajuţi să-l răzbun şi să-i găsesc pe ucigaşi. Hai… priveşte, priveşte…

Tânăra fată privi, scoase un strigăt de groază şi se prăbuşi, plângând, pe un divan.

— El e!… El e!…

Poncet o lasă să plângă şi arătă fotografiile şi celorlalţi servitori, care cu toţii recunoscură pe stăpânul lor, deşi era atât de mutilat.

— Mulţumesc. Identitatea mortului e stabilită. Rămâne să găsim asasinul. Îmi veţi ajuta la aceasta dându-mi amănunte despre dl. de Germont şi despre viaţa lui. Cine este mai vechi în casă?

— Iulia şi Jean, zise bucătăreasa. Apoi eu.

— Ei, domnişoară Iulia, pe d-ta te voi interoga întâi. Apoi pe Jean şi în urmă pe ceilalţi. Lăsaţi-mă, vă rog, singur cu d-ra Iulia. Şi băgaţi de seamă să nu suflaţi nici un cuvânt prin vecini…

După ieşirea servitorilor, Poncet închise uşa, se aşează pe divan lângă Iulia, care plângea încă, şi-i luă părinteşte mâinile într-ale lui.

— Hai, fetiţo, linişteşte-te! Văd că ţineai mult la dl. de Germont…

— A fost atât de bun cu mine!

— Eşti de mult în serviciul lui?

— De cinci ani, domnule.

— Eşti de prin partea locului?

— Da… Sărmanul de el!… Mă luase de la tatăl meu vitreg care mă bătea, şi voia chiar să mă înzestreze… E groaznic!

— Era însurat?

— Nu.

— A!… Stătea tot anul aici?

— Da.

— Şi… singur?

— O, da!

— Se ducea des la Paris?

— Uneori. De obicei de Paşti, şi stătea până după cursele de cai din Iunie.

— Unde trăgea?

— Uneori la hotel; mai des la „Clubul agricol”, unde era membru…

— Familie are?

— Rude depărtate, pe care le vedea rar.

— Duşmani?

— O, nu!

— Şi… vreo amantă?…

Fata avu o imperceptibilă ezitare care nu-i scăpă lui Poncet, şi răspunse cu un hohot de plâns:

— Nu, domnule.

— Minţi, domnişoară, răspunse Poncet sever; şi asta e grav.

— Eu!…

— Da, d-ta. Şi e grav, pentru că atunci înseamnă că ascunzi ceva, şi deci eşti complice, sau că nu l-ai iubit dacă nu ţii să-l ştii răzbunat.

— Ce vorbiţi, domnule? Eu nu l-am iubit?

Frumoasa fată se ridicase în picioare, tremurând, superbă în deznădejdea ei.

— Stai, zise Poncet încetişor, făcând-o să se aşeze. Doar nu ţi-e frică de mine? Un poliţist e ca un preot. Nimeni nu ne vede, nimeni nu ne aude. Spune-mi tot adevărul… L-ai iubit… l-ai iubit mult… mult de tot…

Iulia îşi ascunse faţa în mâini.

— Da, da, asta e… Am înţeles. Cum te-am văzut, am fost sigur… E firesc… O femeie frumoasă, ca d-ta… singură… cu un celibatar… L-ai iubit?

— O, da! Nimeni nu l-a iubit ca mine…

— Atunci de ce voia să te înzestreze? Ai vrut să te măriţi?

— El a vrut, de când…

Se opri, şovăind, muşcându-şi buzele.

— Domnişoară, trebuie să vorbeşti… Sunt sigur că a fost asasinat de o femeie sau din pricina unei femei. D-ta cunoşti pe acea femeie… Spune-mi cum o cheamă!

— Da, o cunosc… De când a cunoscut-o el, sunt nenorocita… Dar nu ştiu dacă am dreptul să spun…

— Trebuie să-mi spui totul…

— Nu se poate să-l fi ucis ea!… E cu neputinţă!

— Nu se ştie…

— E o femeie bine, măritată…

— Ce-are a face?… Poate că bărbatul l-a ucis pentru că i-a surprins împreună.

— Vai, domnule…

— Copilă ce eşti!… Nu se poate?…

— Aveţi dreptate… nu m-aş fi gândit la asta… Bine, am să spun totul…

— Vasăzică a plecat cu trenul de trei la Paris, în ziua de 24 Aprilie, ca să se întâlnească cu ea?

— Cred; dar nu sunt sigură.

— Ea stă la Paris?

— La Paris şi aici.

— Aha… Departe?

— Un kilometru.

— Unde?

— La castelul Comanderie.

— Acum ea e acolo?

— Da.

— Stăpânul d-tale a fost asasinat în noaptea de 25 spre 26 Aprilie… Ea era aici pe vremea aceea?

— Nu ştiu… Dar nu cred, pentru că ştiu că domnul pleacă la Paris ca să se întâlnească cu ea.

— Ţi-a spus-o el?

— O, nu!… Dar lucrurile astea se ghicesc!… Apoi, când mergea la ea, nu pleca la Paris cu maşina, din pricina lui Jean. Lua trenul.

— Foarte bine… Şi zici că acum ea e aici?

— Da.

— De când?

— Nu ştiu exact Dar sunt mai bine de cincisprezece zile.

— Am să controlez. Acum ia spune: cum o cheamă?

— Păi…

— Haide, nu şovăi!

— Doamna Lamy… Vai, Dumnezeule!

— Ce meserie are bărbatul ei?

— E medic.

Cu toată stăpânirea-i de sine, Poncet scoase o exclamaţie.

— Medic!… Eşti sigură?

— Da, fireşte. Era chiar, doctorul de casă al d-lui de Germont.

— De când?

— De un an.

— De când, dl. de Germont era amantul…

Fata în casă dădu din cap afirmativ şi adăugă:

— Şi de când au cumpărat castelul Comanderiei.

— Înţeleg. Familia Lamy locuieşte în Touraine abia de un an. Şi nu stau tot timpul aici?

— Numai din primăvară până în toamnă. Dl. Lamy este medic la Paris.

— Şi dl. de Germont i-a cunoscut din întâmplare?

— Da. I-a întâlnit la nişte prieteni comuni, la Tours. De atunci, fiind vecini...

— Perfect... Amantul nevestei şi clientul bărbatului, la spune-mi: dl. de Germont era adeseori bolnav?

— Nu. Dar fuma mult. De câtăva vreme se plângea de inimă. De aceea îl consultase pe doctorul Lamy, care apoi a devenit medicul lui de casă...

— Încă o informaţie... Dl. de Germont nu purta la mâna dreapta un inel?

— Ba da. Un opal înconjurat de briliante.

— Mulţumesc. Asta e tot. Şi, te rog, nici o vorbă, nimănui, despre cele ce am vorbit! Pregăteşte-mi masa şi-un pat! Aveţi telefon?

— În biroul de alături, domnule. Să vi-l trimit pe Jean şi pe ceilalţi?

— Nu acum... E târziu... După masă. Mor de foame.

— Numaidecât, domnule.

Fata ieşi şi închise uşa.

Poncet îşi freca voios mâinile, apoi se repezi la telefon.

— Alo... Alo... Siguranţa Generală... D-ta eşti, Treves?... Aici Poncet... Alo, eu râmau peste noapte la Tours... Am dat de urmă... Omul ciopârţit e el, Germont... Anunţă Parchetul... Păstrează secretul!... Du-te la „Clubul Agricol” şi vezi dacă dl. de Germont a dormit acolo în noaptea, de 24 spre 25 Aprilie şi în cea următoare, ziua morţii... Ia anuarul de pe masa mea şi caută la Lamy... Ai găsit? Da... Sunt mai mulţi?... Caută Lamy, medic... care are un castel în Touraine... Ai găsit?... Dă-mi adresa. Spune, că notez... *Ernest Lamy, chirurg de spital, membru al Academiei de Medicină, Paris, strada Jean-Goujon, 60 şi castelul Comanderiei, în departamentul Indre-et-Loire...* Mulţumesc... Da, ăsta e... Du-te în strada Jean-Goujon 60 şi informează-te discret dacă domnul Lamy e la Paris... şi când a plecat soţia lui din Paris în Touraine?... Ne-am înţeles?...

Poncet agăţă receptorul.

— În toate crimele, căutaţi femeia sau femeile, murmură el.

Aşadar, mâine voi şti totul...

CAP. 7
Poncet la ofensiva

Inspectorul petrecu o noapte minunată. La şase dimineaţa, era în picioare. Jean fusese prevenit să-i pregătească maşina la ora 9.

Gând coborî în salon, mania lui de investigaţii neîncetate şi obişnuinţa de a inventaria totul, îi dădură ideea să intre în camera părăsită a d-lui de Germont.

— Hm! îşi zise. N-o fi tocmai legal ceea ce fac, dar n-ar să afle nimeni.

Observă un birou mic, în stil Renaissance, aşezat între două ferestre. Era încuiat. Cu ajutorul unei legături de chei falşe, pe care o purta întotdeauna la el, îl deschise lesne.

Interiorul era format din douăsprezece sertare mici încrustate cu fildeş. Le cerceta conţinutul.

Găsi hârtii de afaceri, de familie, scrisori, fotografii. Fotografiile frumoasei Iulia erau în număr mare. Mai erau şi alte fotografii de femei. Într-unul din sertarele din mijloc, un plic alb, sigilat cu ceară roşie, cu pajura familiei, îi atrase atenţia. Îl deschise. Înăuntru erau trei scrisori şi o fotografie.

Fotografia reprezenta o femeie blondă, zveltă, elegantă. Între linia pură a genelor şi diadema ce o forma părul, fruntea înaltă radia o nobleţe imperială. Nişte ochi mari dădeau feţii, prin contrast, o melancolie, îndulcită puţin în partea de jos a obrazului.

Pe dosul fotografiei se găseau aceste simple cuvinte:

Ca amintire, 19 Mai... Lise.

— E frumoasă, gândi Poncet. 19 Mai, o fi anul trecut. *„Ca amintire”,* prima lor zi de dragoste!

Citi scrisorile, scrise de aceeaşi mână. Două erau datate cu câteva luni în urmă. A treia avea data de 20 Aprilie, Paris.

Poncet citi cu înfrigurare:

Da, poţi veni între 24 şi 26. El va fi în călătorie. Intră pe unde ştii. Lise.

Poncet luă scrisorile, închise sertarul, apoi biroul. Băgă într-un buzunar scrisorile şi fotografia, aprinse un chibrit se duse la sobă şi arse în linişte plicul alb cu sigilii roşii.

Când să iasă din odaie, observă o tavă de onix plină cu cărţi de vizită. Luă una din ele, pe care citi:

Conte Jean d'Arnis.

Tours.

O puse în buzunar şi se întoarse în salon, unde căzu pe gânduri. Soneria telefonului îi întrerupse meditaţia.

— Alo... alo... D-ta eşti, Treves?... Da, eu sunt... Poncet... Ascult... A cinat la „Clubul Agricol" la 24 Aprilie... Şi a dejunat la 25... N-a reţinut cameră şi nu a dormit acolo... Bine... Apoi n-a mai fost văzut... Cred şi eu... Bine... Mă întorc la Paris azi după amiază... Aşteaptă-mă la ora cinci la Siguranţă... Nu, n-am nevoie de d-ta aici... Doctorul... Da... e la Paris acum?... Bine... Soţia lui a plecat în Touraine... la 27 Aprilie... Foarte bine... Mi-ajunge... pe diseară...

— Toate se leagă, murmură inspectorul.

Fata în casa tocmai intră.

— Ascultă, drăguţo, o întrebare: cunoşti pe contele d'Arnis?

— Era un camarad de vânătoare al d-lui de Germont.

— D-na Lamy îl cunoaşte?

— Nu cred!

— Mulţumesc... Peste câteva minute, plec cu Jean la castelul Comanderiei.

— Dumnezeule!

— Nu te teme!... Tot ce mi-ai spus rămâne între noi. Deocamdată nu mai am nevoie de d-ta. Dar, ne-am înţeles, ducă o fi nevoie să repeţi în faţa judecătorului de Instrucţie ceea ce mi-ai spus, o vei face?

Iulia şovăia.

— În numele mortului, ţi-o cer.

— Atunci făgăduiesc.

— Mulţumesc... şi ai încredere în mine... A, uite-l pe Jean. Să mergi încet, Jean; înainte de zece n-am ce face la Comanderie...

CAP. 8
Cealaltă

Către orele zece, Poncet sosea la castelul Comanderiei în automobilul d-lui de Germont.

Pe drum recomandase şoferului Jean să păstreze tăcere absolută asupra adevăratei sale identităţi. Jean făgădui, fără să înţeleagă.

Maşina opri la scară. Un servitor ieşi în întâmpinarea vizitatorului matinal.

Poncet avu impresia vagă că la etajul întâi o mână de femeie ridica colţul unei perdele destul ca să-l privească.

Urcă treptele peronului şi se adresă servitorului:

— Aş vrea să vorbesc cu profesorul Lamy.

— Domnul profesor e la Paris.

— Ah, e păcat, pentru că eu stau la Tours. Doamna Lamy e la castel?

— Doamna e indispusă şi nu poate primi.

— Totuşi aş ţine neapărat să-i vorbesc, dacă se poate, într-o chestiune extrem de urgentă. Ştiu că sunt cam matinal pentru o vizită, dar când stăpâna d-tale va afla despre ce-i vorba, mă va scuza. Dă-i, te rog, carta mea de vizită.

Şi Poncet îi întinse cartonul cu numele contelui d’Arnis.

— Dacă domnul binevoieşte să intre în salon, mă voi duce să văd dacă doamna poate primi.

Pe peretele salonului atârna un portret reprezentând pe stăpâna casei, în toaletă de seară. Era aceeaşi femeie ca pe fotografia pe care o avea Poncet în buzunar.

Servitorul se întoarse cu cartea de vizită.

— Doamna regretă de a nu putea primi pe dl. conte. Se simte foarte rău. Poate doreşte dl. conte să scrie motivul vizitei d-sale. Aici sunt plicuri hârtie. Voi da coniţei scrisoarea.

Poncet avu o scurtă şovăire, apoi zise:

— Cu plăcere.

Se aşeză la un birou şi după ce se încredinţa că servitorul nu poate vedea, scrise:

Doamnă,

Prietenul nostru comun, dl. De Germont, a dispărut de 24 la Aprilie. Ar fi cu atât mai necesar să vă văd, cu toate că sunteţi bolnavă, cu cât vin de la el şi am asupra mea nişte scrisori pe care nu pot şi nu vreau să le predau altuia decât dv.

Vă salut respectuos,
d'Arnis.

Poncet, iscăli d'Arnis fără şovăire, sublinia cuvântul scrisori şi băgă scrisoarea într-un plic pe care-i lipi cu băgare de seamă.

— Uite, amice – zise el servitorului – du scrisoarea asta d-nei Lamy. Aştept răspuns.

Apoi, în gând:

— Dacă nici acum nu mă primeşte, întorc foaia.

Servitorul se înapoia. Părea mirat.

— Doamna comunică d-lui conte că va cobori peste câteva minute şi că roagă să fie aşteptată.

— Mulţumesc, zise Poncet, aşezându-se.

După ce ieşi servitorul, brigadierul, cu o sclipire de triumf în ochi, privi fix portretul d-nei Lamy şi murmură:

— Acum e acum, cucoană!

După zece minute, d-na Lamy intră încet, în salon.

Poncet se sculă şi salută. Privirea-i pătrunzătoare o cuprinsese dintr-odată. Avu o tresărire.

Nu mai era femeia frumoasă din tablou, ci o biată fiinţă cu privirea rătăcită şi suferindă, cu mersul tărăgănat, cu părul blond încărunţit. Era o femeie bătrână.

— Aţi vrut cu tot dinadinsul să-mi vorbiţi personal, domnule, zise ea cu o voce înecată. Cu toate că nu înţeleg nimic din ce mi-aţi scris şi cu toate că sunt foarte bolnavă, iată-mă. Vă ascult.

— Vă cer scuze, doamnă, că v-am turburat odihna. Pricina este prietenia ce i-o port d-lui de Germont.

— Sunteţi dintre prietenii lui?

— Nu tocmai. Dar locuiesc la Tours. Am venit ieri la Ormes ca să văd pe Germont. Am găsit servitorii lui în fierbere. Germont a dispărut de la 24 Aprilie, zi în care a plecat la Paris, cu trenul. N-a spus când se întoarce, de obicei nu lipseşte mult de acasă. În caz contrar scrie sau telefonează. De data asta, nimic. La „Clubul agricol" a fost văzut doar la 24 şi 25 Aprilie. M-am interesat. Apoi urma lui se pierde cu totul. E aproape o lună de atunci. Ce să credem?... Servitorii mi-aţi spus că profesorul Lamy, medicul lui,

ar putea să mă lămurească.

— Soţul meu e la Paris.

— Ştiu. De aceea am ţinut să vă văd, în speranţa că poate…

— Dar, domnule, eu nu ştiu nimic. N-am ştiut de dispariţia d-lui de Germont. O aflu de la d-ta… Cât despre soţul meu, nu cred să fie mai lămurit decât mine, afară numai dacă nu l-a văzut de curând pe dl. Germont la Paris, luau de care n-am cunoştinţă.

— Păcat, zise încet Poncet… Atunci, doamnă, nu l-aţi văzut pe dl. de Germont la Paris de la 24 Aprilie, ziua în care a sosit, până la 27 Aprilie, când a părăsit Parisul pentru a pleca în Touraine?

D-na Lamy privi adânc în ochi pe poliţist, care, îi susţinu privirea cu naivitate… Apoi, cu o tresărire în voce:

— Văd că sunteţi bine informat despre faptele mele… Nu, domnule, nu l-am văzut la Paris pe dl. de Germont…

— Atunci, doamnă, nu-mi rămâne decât să cer scuze şi să mă retrag. Dar cum dispariţia d-lui de Germont e îngrijorătoare, datoria mea este să aduc lucrul acesta la cunoştinţa Parchetului din Tours, ceea ce nu voi întârzia să fac. Parchetul, va aviza. Respectele mele, doamnă.

Şi Poncet, ridicându-se de pe scaun, se făcu că vrea să plece.

— Pardon, domnule, zise cu glas rugător – d-na Lamy, mi-aţi scris că aveţi nişte scrisori, pe care vreţi să mi le înmânaţi personal.

— Aşa e, eram să uit!… Nu sunt scrisori, e o fotografie. Iat-o.

Şi Poncet, privind femeia drept în ochi, îi întinse fotografia. D-na Lamy o luă, se uită pe furiş la inspector, a cărui privire, n-o putu suporta şi, şovăind, îşi rezemă capul livid de speteaza fotoliului.

— Am găsit la Germont fotografia dv., doamnă. Am socotit că, în cazul unei percheziţii a Parchetului, e mai bine să nu fie găsită. Nu puteam să o dau d-lui Lamy. V-o încredinţez.

— Mulţumesc, bolborosi d-na Lamy. Dar scrisorile?

Poncet făcu pe miratul.

— Sunt şi scrisori?

Nenorocita femeie dădu afirmativ din cap.

— E regretabil, zise rece Poncet. Dar, admiţând că le am, nu pot să vi le dau.

— Le aveţi?…

— Poate…

— Ah, vă implor, fie-vă milă de mine! Sunteţi un gentleman. Trebuie să mi le daţi înapoi!

— Vi le-aş da, doamnă, de sigur, căci sunt într-adevăr un

gentleman, dar vedeţi că aceste scrisori aparţin justiţiei.

— Justiţiei?

— Da, Justiţiei, care anchetează dispariţia ciudată a d-lui de Germont, şi care mâine va avea poate să vă interogheze…

— Pe mine?

— Da, mai cu seamă… De ce tremuraţi?… Aşadar, ştiţi!

— Ce?… bolborosi într-un suflet d-na Lamy.

— Că dl. de Germont a fost asasinat la Paris în noaptea de 25 spre 26 Aprilie şi că la morgă se află cadavrul lui tăiat în bucăţi!

Un strigăt groaznic, sfâşietor, ieşi din pieptul d-nei Lamy, îşi ascunse faţa în mâini şi începu să plângă.

Poncet o privea, impasibil.

— Mai am şi alt nume decât acela de conte d'Arnis, zise el încet. Acesta nu e decât un pseudonim. Îmi daţi voie să mă prezint cu adevăratul meu nume?…

Îi întinse carta de vizită, pe care d-na Lamy, cu ochii ieşiţi din orbite şi tremurând din tot trupul, citi:

BRIGADIERUL PONCET
de la Siguranţa Generală

— Doamne! şopti ea într-o suflare. Ai milă de mine!

— Veţi înţelege acum, doamnă, reluă Poncet, de ce nu pot să vă dau înapoi scrisorile, mai cu seamă pe asta (şi o scoase, pe jumătate din buzunar), aceea din 20 Aprilie trecut, în care îi daţi întâlnire la Paris, acasă la dv. d-lui de Germont, în lipsa d-lui Lamy.

— Sunt pierdută!

— Această scrisoare constituie o dovadă şi o bănuială grozavă împotriva dv., doamnă.

— Cum?… Ce vreţi să spuneţi?…

— Că dl. de Germont fiind asasinat, cred că dv. l-aţi asasinat sau aţi pus să-l asasineze!

— Ah, îndurare, domnule, îndurare!… E groaznic… groaznic… Nu e adevărat, nu e adevărat!… Eu, eu să-l omor!…

— Atunci, cine?

D-na Lamy se sculă în picioare, livid, înnebunită, făcu câţiva paşi spre Poncet şi căzu în genunchi.

— Nu eu, nu eu!…

— Cine?…

O privea fix, impasibil. Ea îi privi zăpăcită, cu ochii holbaţi de groază. Înţelese că omul acesta era de fier, că nici mila nici frica

nu ajungeau până la el, şi că bănuia, că ştia poate ceva; că nimic nu-l mai putea opri în însărcinarea ce i se dăduse de a descoperi adevărul, că va fi pentru el o pradă pe care nu o va lăsa din mâini. Totul începu să se clatine împrejurul ei şi în ea, îşi duse mâinile la tâmple, avu o ultimă privire halucinată şi gemu:

— Nu pot... Nu pot să spun!... Soţul meu... el... el!

Şi se prăbuşi leşinată pe covor.

Poncet o luă în braţele lui puternice şi o aşeză pe divan.

— Biata femeie! murmură el.

Era mai mişcat decât ar fi vrut să arate.

Sună.

— Amice, zise el servitorului, care veni în grabă, vezi de stăpâna, d-tale; se simte rău.

Şi ieşi, lăsând pe servitor ca gura căscată.

Se grăbi spre automobilul d-lui de Germont. Jean puse motorul în funcţiune.

— Ai benzină? întrebă Poncet.

— Da.

— Destulă?

— Depinde unde mergem.

— La Paris.

— Mergem la Paris, acum?

— Imediat. E unsprezece şi jumătate. Trebuie să ajungem la două. Fă ce ştii.

Şoferul nu se mai mira de nimic şi asculta orbeşte. Verifică provizia de benzină, apoi zise:

— O să meargă!

Poncet sări în maşină.

— Undei mergem? întrebă Jean, pornind maşina. La Siguranţă?

— Nu, în strada Jean-Goujon, 60, răspunse Poncet.

... Şi îşi aprinse o ţigaretă...

CAP. 9
Profesorul Lamy

Înainte de orele două, limuzina condusă de şoferul d-lui de Germont se opri în strada Jean-Goujon, în faţa locuinţei profesorului Lamy.

Poncet sări jos.

Din colţul străzii François I-er, apăru un om care venea spre el. Era Treves, pe care Poncet îl prevenise telefonic din drum.

Cei doi agenţi avură o scurtă convorbire.

— Merge, conchise Poncet. Peste o oră voi şti adevărul. După cele ce ţi-am povestit, îl ghiceşti ca şi mine. Rămâne soluţia şi concluzia. Nu am nevoie de d-ta. Intru singur. Rămâi prin apropiere, gata să intervii dacă mă auzi fluierând în felul ştiut, ceea ce e foarte puţin probabil să se întâmple. Nu ştii, sunt două intrări în casa asta?

— Nu sunt. Afară de intrarea principală, mai e doar aceea de serviciu.

— Poartă separată?

— Da, care se deschide cu cheia. Un culoar duce la bucătărie. Dacă nu te opreşti la bucătărie, culoarul merge mai, departe şi te duce până în casă. Nu mai rămâne decât de urcat scara.

— Perfect… Mi-ajunge… Pe curând.

Poncet sună hotărât la uşa principală. Portarul deschise.

— Dl. profesor Lamy e acasă?

— Da, domnule, dar azi nu e zi de consultaţii.

— N-are a face! Dă-i, te rog cartea mea de vizită, în plic închis, şi spune-i că trebuie să-i vorbesc urgent.

Tonul lui Poncet, eră atât de autoritar, încât portarul se înclină.

— Aşteptaţi o clipă, domnule, zise el. Mă duc să văd dacă dl. profesor vă poate primi.

Nu trecură nici cinci minute şi portarul se înapoie.

— Dl. profesor vă aşteaptă, îi spuse dânsul, şi-l conduse prin casă.

În faţa unei uşi, se dădu la o parte.

— Intraţi, vă rog, spuse, închizând uşa în dosul inspectorului, care se află acum în cabinetul de lucru al profesorului.

La intrarea poliţistului, acesta se ridicase de pe fotoliul aşezat în spatele unui splendid birou în stil „Empire” încărcat cu cărţi şi

hârtii.

La iuţeală, Poncet îl măsură cu privirea. Era un om de vreo cincizeci de ani, înalt, slab, cu părul puţin încărunţit, cu barbişon ascuţit, cu privirea voluntară şi pătrunzătoare.

Privirile celor doi bărbaţi se încrucişară, se fixară lung. Poncet lăsă în jos cel dintâi ochii.

— *Asta-i un om şi jumătate*, îşi spuse el.

Dl. Lamy ţinea în mână cartea de vizită a inspectorului.

— Luaţi loc, domnule, îi zise politicos, profesorul. Cartea dv. de vizită îmi spune cine sunteţi. Cunosc valoarea dv. De asemenea ştiu că dacă aţi vrut să-mi vorbiţi, nu e fără un motiv însemnat. Vă ascult.

— Nu m-aţi aşteptat, domnule profesor?

— Eu?

— Aşa credeam.

— Şi de ce anume?

— Aţi fost medicul d-lui de Germont.

— Sunt medicul d-lui de Germont.

— Cam de un an?

— Aşa ceva.

— Dacă v-aş cere să treceţi peste secretul profesional, în ce priveşte bolile d-lui de Germont, aţi face-o?

— Poate. Depinde de caz.

— Chestiune de poliţie judiciară.

— Ah!… Precizaţi, domnule Poncet!

— Dl. de Germont a murit. Ştiaţi?

Profesorul nu răspunse.

— Dl. de Germont şi-a găsit moartea, în împrejurări îngrozitoare.

— Anume?

— Dl. de Germont este omul tăiat în bucăţi, ale cărui rămăşiţe se află la morgă de o lună. Cadavrul misterios din Avenue Henri-Martin e al său. I-am stabilit identitatea acum două zile.

— Perspicacitatea dv. e bine cunoscută, d-le inspector.

— Nu mai e nevoie să spun că mi-am făcut o idee despre această afacere.

— Sunt convins.

— Ca s-o confirm, din punct de vedere medical, am venit la dv., domnule profesor. Eu cred într-o moarte naturală a d-lui de Germont.

— A!

— Vă rog deci să-mi spuneţi – dv., medicul lui, fără să vă

ascundeţi în dosul secretului profesional într-o împrejurare atât de gravă, încât nişte nevinovaţi pot fi bănuiţi şi învinovăţiţi pe nedrept – dacă dl. de Germont nu suferea de vreo boală care să-i fi putut provoca o moarte subită.

Profesorul Lamy îl privi lung pe Poncet, apoi răspunse:

— Am să vă satisfac numaidecât, d-le Poncet. Dl. de Germont suferea de aortită cronică şi putea muri în orice moment din cauza unei opriri a inimii.

— Mulţumesc. Vasăzică, nu mai încape îndoială că moartea d-lui de Germont a fost naturală. După ce a murit, a fost tăiat în bucăţi. Admiteţi teza mea, d-le profesor?

— E posibil. Dar asta vă priveşte. E tot ceea ce aveaţi să mă întrebaţi?

Şi doctorul Lamy se ridică în picioare, ca pentru a-l invita pe inspector să plece.

— Nu e tot... Teza mea fiind cea mai simplă, Parchetul nu vrea s-o admită. Medicul legist susţine altă: aceea a posibilităţii unei crime printr-o otravă lentă. Ştiţi prea bine că măruntaiele au dispărut şi ele, ca şi inima. Deci, imposibil de găsit urmele otrăvii. Dar există ipoteza asasinatului. Ce credeţi? La nevoie aş putea să fac să fiţi chemat la Parchet pentru o contraexpertiză pe care ar urma s-o faceţi pe cadavrul d-lui de Germont.

— Nu ţin.

— Aş avea nevoie, zise Poncet încetişor, de o autoritate ca a dv. pentru a interveni şi confirma ideea morţii naturale. Parchetul şi opinia publică se încăpăţânează să creadă într-o crimă. Dacă dv. aţi vedea, ca şi medicul legist, resturile cadavrului, aţi spune ca şi el că o crimă e cu neputinţă.

— Nu văd la ce ar fi nevoie de aprecierea mea personală. Doctorul Hacquet, care a făcut autopsia, e un medic eminent. Trebuie să-l credeţi. Pe ce se bazează el când afirmă cu atâta hotărâre că n-a fost crimă?

— Vă interesează?

— De sigur. Mai cu seamă că, de o lună, toate ziarele afirmă contrariul.

— Oh! Domnule profesor, ziariştii spun cu uşurinţă prostii, pentru că au imaginaţia vioaie. Mai adăugaţi că, dacă un om ca mine, de pildă, are interesul să-i facă să spună cât mai multe prostii cu putinţă, pentru a abate atenţia lor din calea cea adevărată pe care o urmez singur, în tăcere, atunci verva lor e nesecată.

— Admirabil.

— Doctorul Hacquet zice că, afară de otravă, n-a putut fi crimă, pentru că mortul n-a fost lovit de nici o armă. Deci boală şi moarte subită sau otravă.

— Perfect adevărat.

— În sfârşit, d-le profesor... Ipoteza otrăvirii vi se pare posibilă?

Profesorul Lamy îşi rezemase fruntea în palma dreaptă care-i acoperea, în parte, ochii şi zise încet:

— Posibilă, da. Probabilă, nu.

Poncet se ridică şi se plimbă nervos prin odaie, încercând să prindă privirea gânditoare şi pierdută în gol a profesorului care rămăsese cu fruntea rezemată în palmă.

— Vedeţi, d-le profesor, cât de preţioasă e declaraţia dv.? Ea aduce un fapt nou: boala de inimă a clientului dv. Am să-l rog pe judecătorul de instrucţie să vă ia o depoziţie în această, chestiune.

— Fie... Dar, poate folosi la ceva?

— Foarte mult. Gândiţi-vă, domnule, că sunt bănuiţi nişte nevinovaţi, că sunt arestaţi, poate, că e în joc capul lor.

Profesorul rămase nemişcat, dar avu o tresărire, imperceptibilă pentru un alt ochi decât acela al brigadierului.

Urmară câteva clipe de tăcere.

— Pe când, dacă mă sprijin pe declaraţia dv. de medic de casă – reluă Poncet – pe autoritatea dv. de profesor la Facultate, voi putea spune Parchetului: „Aţi greşit! Daţi drumul nevinovaţilor arestaţi”!

— Sunt nevinovaţi arestaţi?

— Poate... îmi daţi voie să vă dezvolt ideea mea, să vă spun încotro mă duc deducţiile mele?

— Poftim.

Poncet căută zadarnic să prindă privirea profesorului.

— Iată-le. Pentru mine nu e nici o îndoială. Dl. de Germont a murit subit, de inimă, în împrejurări de aşa natură încât onoarea, respectabilitatea unei familii impunea dispariţia cadavrului... Să presupunem o clipă nu e aşa? Că dl. de Germont era amantul unei femei măritate pe care venea ş-o vadă la Paris, la ea acasă, când ştia pe bărbat plecat... Asta se petrecea noaptea... Avea o cheie care deschidea o uşă dosnică. Nici un servitor nu bănuieşte prezenţa lui. Bărbatul e plecat în călătorie... Amanţii se strâng în braţe şi, într-un spasm, anevrismul îl înăbuşă pe amant, într-o clipă e un cadavru. Şi iată-l pe soţ care se întoarce mai devreme decât era aşteptat... îşi găseşte soţia înspăimântată, năucită de

groază, în toiul nopţii. Această femeie care bolboroseşte, care urlă, îl duce în camera ei, înaintea unui pat desfăcut, un pat care nu lasă nici o îndoială, şi în acest pat e un om, un bărbat a cărui goliciune şi atitudine sunt elocvente... Omul zace acolo, în patul soţiei, fără suflare?... Soţul e medic. Se pleacă deasupra amantului, care a murit în cutare şi cutare condiţii... Nu încape îndoială... Şi îl cunoaşte pe omul acela. E un client al lui... Atunci? ... Atunci, mâine, numaidecât, servitorii vor fi la curent, toată casa va ştii... Mâine va izbucni scandalul care împroaşcă cu noroi un nume onorabil şi cinstit. Inevitabilul, îngrozitorul scandal, poliţia, percheziţiile, articolele din ziare, numele dat pradă curiozităţii bolnăvicioase a publicului. Soţul e medic, chirurg chiar! Ce-aţi face în locul lui, domniile profesor? Aşa e că nu mă înşel? Nu s-a petrecut aşa?...

Poncet se opri înaintea biroului profesorului Lamy, căutându-i privirea.

Profesorul îşi cuprinse apoi capul cu amândouă mâinile; şi-şi ascunse faţa. Simţi prezenţa obrazului poliţistului lângă al său. Dădu mâinile la o parte, şi-l privi dureros. Două lacrimi mari i se rostogoliră pe obrajii slabi şi se pierdură în colţul gurii.

Faţa chirurgului avea o expresie de suferinţă atât de mişcătoare, încât Poncet simţi un fior. Se aşeză, lăsă tăcerea să se prelungească câteva minute şi reluă:

— Restul se ghiceşte uşor. Să mă întrerupeţi, domnule profesor, dacă greşesc... Amantul e înalt, destul de voinic, greu... Bărbatul a luat o hotărâre şi i-a impus-o şi nevestei... Ea îi ajută să transporte cadavrul în sala de operaţii, pe masa de anatomie... şi asistă la disecţia trupului amantului ei... Poate că ţine chiar membrele, pe rând chirurgul le taie... Îi desfigurează obrazul, îi scoate inima şi viscerele. Inima ar trăda moartea naturală!... Le arde, le pune în borcane, nu ştiu!... Îi ia inelul din mână dreaptă. Haine, hârtii, acte de identitate, toate dispar. Apoi face un pachet cu capul şi membrele, le împachetează cu hârtia aceea, le leagă cu sfoară... Noaptea e pe sfârşite... Se apropie zorile... N-are timp să le ardă... Şi unde ar putea face asta? Nu e uşor... Atunci, pleacă în oraş cu pachetul, n-are importanţă unde, departe de casă... Şi îl pune sub banca din Avenue Henri-Martin. De ce acolo?... Nu-mi dau seamă. De ce nu într-un canal, în Sena, la forturi?... Poate ştiţi dv.? A doua zi, 29 Aprilie, soţia pleacă la proprietatea pe care o au în Touraine, castelul Comanderiei... Biata femeie!... Acum e o bătrână!... Căci am uitat să vă spun, domnule profesor, că am fost azi dimineaţă la

Comanderie, unde am văzut-o pe d-na Lamy… Mi-a fost milă de dânsa… Am venit la dumneavoastră ca să aflu adevărul.

Profesorul se ridică în picioare. Figura-i chinuită luase o expresie de nobleţe.

— Ai spus adevărul, domnule Poncet. Da, eu sunt acela care, întors din călătorie şi găsindu-l pe dl. de Germont mort prin ruptura unui anevrism, în patul soţiei mele, l-am transportat la laborator, acolo, pe masa aceea…

Deschise o uşă care dădea în birou şi arătă poliţistului laboratorul.

— Iată masa pe care l-am disecat… În aceste două borcane iată inima şi viscerele lui… Ştii că avea un inel la mâna dreaptă.

— Da, zise Poncet, un opal înconjurat cu briliante.

Chirurgul deschise un sertar.

— Iată-l… Toate deducţiile dumitale sunt exacte. Eşti un maestru, domnule Poncet… Vrei să ştii de ce am pus pachetul sub o bancă? E singurul lucru pe care nu l-ai ghicit… Şi e simplu: de oboseală. Eram la capătul puterilor fizice şi morale… Ieşind de aici cu pachetul, am luat-o la întâmplare pe Avenue du Trocadero… Nu m-am gândit la Sena… Am căutat o gură de canal… Pachetul era prea mare… Atunci mi-a venit ideea Forturilor… Am luat-o într-acolo… Se crăpa de ziuă… Pachetul era greu… Sufeream… Eram obosit… Mi se părea că rarii trecători întâlniţi se uitau cu toţii la pachetul meu. În colţul pe care-l face Piaţa Trocadero cu Avenue Henri-Martin, un lampagiu care stingea felinarele m-a fixat şi s-a întors de două ori după mine… Aveam, de sigur, înfăţişarea unui nebun. Mi-a fost frică… Nu mai puteam… Atunci, m-am hotărât deodată… Am privit împrejur… Nimeni… Am pus pachetul sub banca unde a fost găsit… M-am întors acasă în fugă… Am aranjat totul la loc, ca să nu observe nimic servitorii… apoi am spălat sângele. Am sigilat borcanele în care pusesem inima şi intestinele. Atunci, am mai răsuflat… Nimeni nu va şti! M-am dus la nevastă-mea… şi i-am spus să tacă… I-am cerut să plece la ţară… Restul îl ştii… Nu, nu totul! Nu ştii că după aceea am plâns, am plâns zile, nopţi întregi… Am plâns ca un copil… Eşti însurat, domnule Poncet?

— Da.

— Eşti o capacitate domnule Poncet, şi un om de inimă. Eşti conştient, cred, de valoarea dumitale!

— Da.

— Eu credeam tot aşa despre a mea! Credeam că femeia pe care o iubesc poate fi mândră de mine… Eram mândru, pentru

ea, de a fi un savant de care se vorbeşte, un chirurg apreciat, profesorul Lamy de la Academie, comandor al Legiunii de Onoare!... Mă înşelasem. Îl prefera pe unul ca Germont!... Germont! Înţelegi, durerea mea, domnule... Ea e nenorocită, spui? Cu atât mai bine. E vinovată... Şi eu, eu nu sunt nenorocit?

Lăsă să-i cadă capul pe braţele îndoite şi plânse. Poncet nu ştia ce să facă. Trecură câteva minute.

Copleşit de emoţie, Poncet îl privea cum plânge.

Niciodată, în cariera lui de poliţist, inspectorul nu fusese amestecat într-o dramă atât de jalnică şi de crudă în acelaşi timp.

— Şi acum, ce e de făcut? se întrebă el.

Ca şi cum i-ar îi ghicit gândul, chirurgul ridică grav capul şi-şi şterse lacrimile.

— Acum, d-le Poncet, sunt la dispoziţia dumitale. Ce vei face cu mine?

— Tocmai mă întrebam şi eu asta.

— De ce?

— Pentru că mă zbat între conştiinţă şi amorul meu propriu de poliţist.

— Arestează-mă! E simplu.

— Găsiţi? Ia puneţi-vă o clipă în locul meu. Eu m-am pus în locul dumneavoastră, adineauri. Raţionaţi pentru mine, cum am raţionat eu adineauri pentru dumneavoastră.

— Nu pot.

— Ei bine, am să continui să raţionez pentru amândoi. Iată dilema: Dumneavoastră, medic, îmi spuneţi că domnul de Germont a murit de o boală de inimă. Moarte, naturală. E şi părerea mea, şi aceea a medicului legist. N-am dreptul să mă îndoiesc de cuvântul dumneavoastră. Dacă aş avea vreo îndoială, inima şi viscerele aflătoare în laboratorul dumneavoastră ar fi de ajuns ca să stabilim adevărul. Pentru a evita un scandal în jurul numelui dumneavoastră, aţi întrebuinţat un procedeu, discutabil poate, dar care nu cade sub prevederile legii. Presupuneţi că vă chem la Parchet unde sunteţi arestat. Ce se întâmplă? Veniţi la juraţi, care vă achită fără discuţie. Nu e crimă. Dacă iau datoria în sensul strict al cuvântului, trebuie să vă duc la procuror şi la judecătorul de instrucţie. Mărturisirea şi depoziţia dumneavoastră vor fi înregistrate, Ce se întâmplă? Scandal în jurul numelui dumneavoastră. Şi oribila dumneavoastră disecţie va fi fost în zadar... Acum trei persoane cunosc adevărul, Dumneavoastră, soţia dv. şi eu. Noi nu vom

vorbi, aşa e?

— Niciodată.

— Alte două persoane bănuiesc. Un agent care mă aşteaptă jos. E un *alter ego* al meu. Îi voi spune adevărul şi va tăcea. O femeie, fata în casă a d-lui de Germont, amanta lui şi ea, şi care, din gelozie, m-a pus aproape inconştient pe calea cea bună. În rezumat, dacă ascult de conştiinţa mea, nimic nu mă sileşte sa vă arestez. Dar dacă ascult de amorul meu propriu, e cu totul altceva. De o lună, presa lumii întregi nu vorbeşte decât de crima din Avenue Henri-Martin. Brigadierul Poncet, însărcinat cu ancheta, nu e la înălţimea reputaţiei lui. Aş putea, fără nici un inconvenient pentru dv., să anunţ că am stabilit identitatea mortului. De altfel, servitorii l-au recunoscut. Dar pe urmă?... Voi părea şi mai incapabil dacă nu descopăr cum a murit, cine l-a tăiat. Dar dacă vă arestez, până diseară, pagina întâia a ziarelor va fi plină: „Arestarea autorului crimei din Avenue Henri-Martin! O lovitură de teatru! Profesorul Lamy arestat de brigadierul Poncet!” Ar fi gloria pentru mine!

— Înţeleg. Cariera d-tale e în joc. Nu şovăi! Arestează-mă!

— Nu sunt de aceeaşi părere, răspunse Poncet, rece.

Soneria telefonului de pe biroul profesorului zbârnâi prelung.

— Îmi dai voie? zise chirurgul ridicând receptorul.

— Mă rog.

Doctorul asculta. Pe măsură ce conversaţia se prelungea, faţa i se contracta de durere. Zise doar atât:

— Foarte bine, colega, am să fac tot posibilul.

Agăţă receptorul. Două lacrimi i se rostogoliră pe obraji. Se întoarse către inspectorul care stătea nemişcat, şi-i zise cu voce înecată:

— E o comunicare de la un confrate din Tours. Mă informează că, în urma unei vizite pe care a primit-o azi dimineaţă, aceea a unui oarecare conte d’Arnis...

— Eu eram, întrerupse Poncet.

— ... Soţia mea a avut o comoţie cerebrală, aşa încât... a... înnebunit.

Izbucni în plâns.

Poliţistul rămase tăcut câteva clipe, apoi scoase trei scrisori din buzunar şi le întinse doctorului Lamy.

— Iată – zise el – trei scrisori ale soţiei dv. către dl. de Germont. Cea mai recentă, aceea din 20 Aprilie, îi dă întâlnire aici... Este dovada a tot ceea ce s-a întâmplat. Luaţi scrisorile acestea, domnule profesor, şi ardeţi-le...

— Domnule Poncet!

— … Şi ardeţi-le fără să le citiţi; e mai bine…

— Domnule Poncet, strigă doctorul, eşti un om de treabă.

— Poate!… Ardeţi scrisorile!

Chirurgul apropia scrisorile de flacăra unei lămpi cu alcool.

Cei doi bărbaţi le priviră în tăcere cum ard.

Poncet se ridică.

— Ştiu un lucru, zise el. Corpul tăiat în bucăţi al d-lui de Germont e la morgă. Nu voi găsi niciodată pe asasini. Vă dau cuvântul de onoare. Daţi-mi voie să mă retrag, domnule profesor. Poate vă grăbiţi să plecaţi la Tours… şi v-am reţinut cam mult.

Profesorul Lamy se apropia înfrigurat de poliţist.

— Nu ne vom mai vedea niciodată, domnule Poncet.

— E foarte probabil.

— Îmi dai voie să te îmbrăţişez?

Şi cei doi bărbaţi se strânseră în braţe.

UMOR

JUDECĂTORUL

— Nu te-am mai văzut noi cândva, acuzat?
— De sigur, domnule judecător. Eu am fost acela care a dat lecţii de canto fiicei dv.
— Aşa! Doisprezece ani de carceră grea.

ULTIMA DORINŢA

Directorul închisorii (către un condamnat la moarte): – Mai ai vreo dorinţă? Ţi se va îndeplini.
Condamnatul: – Aş dori să învăţ chinezeşte.

FURTUL DE LA LICEUL DIN B...

— Am început să îmbătrânesc! îi spusei lui Mircea Soleanu. Căci abia atunci când simţi că tinereţea e departe, te mai poţi emoţiona în faţa unui liceu sau a unei cazărmi...

Aveam în mână o carte poştală care înfăţişa faţada liceului din B... un minunat orăşel de munte. Faţada acesta, zugrăvită în galben deschis, era împestriţată cu pete de umbră şi de soare. Şi portarul, cu şapca neagră, ţinuse neapărat să pozeze în faţa obiectivului.

— Şi când te gândeşti că cei care trăiesc acolo nu-şi înţeleg fericirea!... Uită-te la cele două planuri alăturate şi vei visa că eşti încă un băieţaş căruia i se bagă cu de-a sila în cap declinarea latină. Uită-te la curtea centrală plantată cu castani... Şi, bolta asta care duce spre o grădină minunată... Ferestrele claselor şi sălilor de studiu domină o parte din valea Bistriţei... Cele ale laboratorului dau spre piaţa bisericii, unde copiii se joacă în bile...

— În paradisul acesta în miniatură s-a comis vreo crimă?

— Nu o crimă, ci un furt.

— Erau deci sume mari de furat?

— Cincisprezece mii două sute şaptezeci şi patru lei în cap.

Socoteam că Soleanu glumeşte, cad anunţase suma cu foarte multă emfază.

— Şi-ţi faci inimă rea pentru cincisprezece mii şi nu mai ştiu câţi lei?

— Cu toate astea cazul e foarte interesant. Unde mai pui, că era cât p-aici să se facă şi moarte de om...

Soleanu alese un articol de gazetă pe care mi-l puse în faţa nasului. Titlul, în sine, era foarte impresionant:

O AFACERE SCANDALOASA
CARE NE ŞTIRBEŞTE BUNUL
RENUME AL LICEULUI

Iată, de altfel, textul articolului:

Poliţia locală se ocupă momentan de o afacere gravă care n-a fost dată în vileag timp de o săptămână, pentru a

nu ştirbi bunul renume de care se bucură oraşul nostru.

În chiar biroul directorului de liceu, Vasile Mateescu, ale cărui merite deosebite fuseseră recunoscute şi de forurile superioare prin acordarea recentă a decoraţiei „Meritul cultural”, s-a comis un furt.

În împrejurări misterioase, care înlătură ideea posibilităţii unui furt obişnuit, au dispărut cincisprezece mii două sute şaptezeci şi patru lei, care urmau să servească la plata diferitelor facturi ale liceului, între altele şi pentru regularea contului măcelarului.

Suma aceasta se afla într-un sertar, încuiat cu cheie, al biroului, domnului Mateescu.

Or, broasca n-a fost forţată, nici sertarul n-a fost spart. Cheia nu există: decât într-un singur exemplar care, în noaptea furtului, se afla într-un buzunar din haina directorului, aşezată la capul patului.

S-a început cu o anchetă discretă, care a stabilit că furtul n-a putut fi făptuit decât de un cunoscător al locului.

Portarul, cercetat, a mărturisit că, în noaptea furtului, n-ar fi putut pătrunde nimeni în clădire fără ştirea lui.

Pe de altă parte, domnişoara Margareta Mateescu, a cărei cameră este tocmai deasupra biroului tatălui ei, n-a auzit nimic.

Câmpul de cercetare este foarte limitat.

Au fost suspectate persoanele care, fără să aparţină corpului profesoral propriu zis, fac parte totuşi din personalul liceului.

Suntem nevoiţi să păstrăm o discreţie desăvârşită.

Ţinem să spunem, totuşi, ca persoana asupra căreia plutesc bănuielile cele mai grele, şi care a fost poate arestată, la ora la care scriem rândurile acestea, nu face parte dintre concetăţeni, ceea ce va fi o uşurare pentru cititorii noştri.

Aceasta se remarcase, de altfel, prin atitudini care au făcut-o antipatică concetăţenilor şi care ar fi trebuit să facă să se prevadă evenimentul penibil al cărui teatru a fost liceul.

Mircea Soleanu citea, aplecat peste umărul meu.

— Nici nu se poate ceva mai lămurit, căci gazeta aceasta discretă: indică pe singura şi unica persoană străină de oraş care face parte din personalul liceului. E vorba de pedagog, Călin

Popovici, un băiat de douăzeci, şi trei de ani, licenţiat în litere, şi colaborator al câtorva reviste literare de avangardă... I-am văzut fotografia; îmi pare rău că n-am putut-o păstra. Un *pici d*estul de deosebit, că înfăţişare, de eroul consacrat ai lui Alphonse Daudet, şi pe care-l socotesc totuşi identic, că fond sufletesc. Acest Popovici are un metru optzeci înălţime. Are obrazul sanguin, pătat de pistrui. Părul lui roşu, aspru, nu-şi păstrează niciodată linia netedă pe care i-o imprimă în fiecare dimineaţă peria şi pieptenul. Un amestec confuz de stângăcie, timiditate, sentimentalism şi exaltare... După cum ţi-am spus, Popovici colabora la reviste de avangardă, dar nu dispreţuia nici lucrările mai prozaice şi trimetea articole, schiţe, basme, tuturor ziarelor şi revistelor bucureştene. Îşi însoţea de fiecare dată articolul de o scrisoare concepută în modul următor: „Mă *simt născut pentru reportaje de senzaţie şi, dacă sunteţi dispuşi să-mi deschideţi coloanele ziarului, sunt gata să renunţ la slujba modestă pe care-o ocup şi să mă prezint la birourile dv....”* Primea răspunsuri măgulitoare, dar negative.

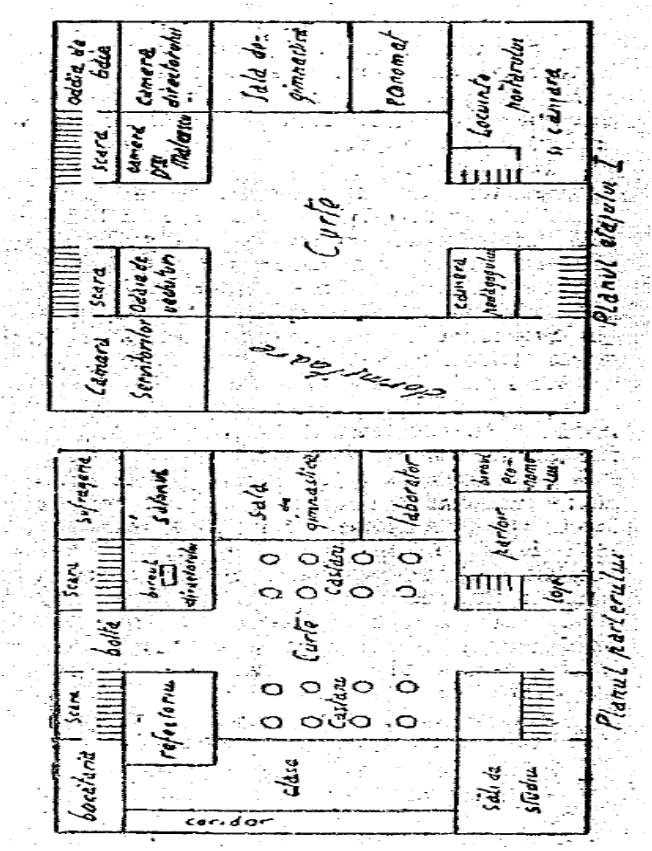

Câteodată nici nu primea măcar răspuns. Asta-i aproape tot ceea ce ştiu despre el...

— A fost arestat?

— La drept vorbind, nu, dar a fost rugat să nu părăsească deloc clădirea liceului, ba chiar joi, când elevii ies la plimbare, i s-a dat un înlocuitor.

— El neagă?

— Cu încăpăţânare! Dar directorul a găsit la el în cameră, printre manuscrise şi volume de poezii, câteva din cărţile lui Gross şi ale lui

Reiss asupra metodelor, poliţiste ştiinţifice. Afară de asta, un servitor de la bucătărie afirmă că adesea, seara, pedagogul face de la fereastra lui semnale luminoase cu o lampă electrică de buzunar. În sfârşit mai este şi mărturia unui elev, care a fost considerată ca zdrobitoare. În recreaţii, pedagogul stă de obicei în curte, înconjurat aproape totdeauna de un grup de elevi cu care discută prieteneşte. Or, câteva zile înainte de furt, Călin Popovici care avea sub braţ un volum de-al lui Cross *„Manualul tehnicei poliţiste”,* explica tinerilor săi tovarăşi că poliţia are astăzi mijloace ştiinţifice pentru descoperirea criminalilor. Şi el adăugă, imprudent: „Cu toate astea, mă fac forte s-o trag pe sfoară! E suficient să-i cunoşti doar metodele”!

Mircea Soleanu îşi aprinse o ţigaretă şi aruncă o privire pe cele două planuri.

— Îl vezi pe zăpăcitul acesta? continuă el. Bineînţeles, că, după toate astea, nu se mai îndoia nimeni că el e făptaşul. Numai că nu voiau să ia nici o măsură fără să aibă dovezi materiale. Sperau, mai ales, să pună mâna pe banii furaţi, pe care Popovici nu putea să-i fi ascuns departe. Însfârşit, lipseau explicaţiile asupra modului în care cele cincisprezece; mii şi câteva sute ce lei fuseseră scoase din sertar fără ca acesta să fi fost deschis. Din principiu, jandarmeria arestă pe toţi vagabonzii, supunându-i la interogatorii severe. Directorului îi pierise până şi pofta de mâncare şi începuse să se uite chiorâş la oameni. Nevastă-sa îi tot bătea capul să facă raport la Minister şi să termine odată. În recreaţii, elevii nu se mai jucau, ci se adunau în grupuri, pentru a discuta cu pasiune despre poliţie, urme de paşi, jafuri şi spargeri. Cât despre Călin Popovici, acesta trăia oarecum izolat în mijlocul acestei fierberi. În clasă, în dormitoare sau în curte, stătea retras într-un colţ, cu o mutră întunecată, disperată. Nu fusese niciodată iubit în orăşelul B... unde i se reproşau cravatele, lavalieră şi pălăriile negre cu bor lat. Poate, că bărbaţii îi reproşau mai ales faptul că era privit cu prea mare simpatie de cucoane şi de fete? Pe acestea le interesa oare pălăria cea mare? Sau poeziile lui Popovici? În orice caz, acesta avea succese frumoase de carieră, de altfel, nu încercase niciodată să profite. Exact la opt zile după furt, a fost găsită o hârtie de o mie de lei la rădăcina unuia din castanii din curte. Suflase un vânt puternic. Pământul era acoperit cu frunze. Ceea ce nu l-a împiedecat însă pe domnul Mateescu să susţină că biletul de bancă fusese pus acolo de hoţ, înspăimântat şi dornic să se descotorosească de o sumă compromiţătoare. Ba chiar a doua zi

se apucă să aştepte altă hârtie. Făcu de câteva ori înconjurul curţii, studiind cu atenţie rădăcina fiecărui castan. Zadarnic. În cele din urmă directorul chemă seara pe Călin Popovici la el în birou, punându-i în vedere că, dacă până a doua zi la prânz nu-i vor fi înapoiaţi cei patrusprezece mii două sute şaptezeci şi patru de lei furaţi, va fi nevoit să-l dea pe pedagog pe mâna Parchetului. Popovici se făcu alb ca varul. Nu era în stare să scoată nici un cuvânt. Se întoarse în camera lui, şi abia apucase să se încuie, când directorul primi o scrisoare din Bucureşti. Am o copie, căci cu i-am scris-o. O simplă întâmplare! Primisem tocmai nişte brânză de munte, învelită în gazeta din care-ai citit primul articol. Afacerea asta simplă mă amuzase... Sunt sigur că nici n-ai nevoie să citeşti scrisoarea ca să înţelegi totul...

Am dat din umeri. Socoteam de prisos să mai dibui, când aveam rezultatul de-a gata.

(CUM S-A FĂPTUIT FURTUL? CINE-I HOŢUL? UNDE-S BANII? *La aceste întrebări trebuie să ne răspundă cititorul care doreşte să-şi frământe niţel mintea. Cu puţină perspicacitate soluţia se poate găsi. Şi apoi răsplata, e destul de îmbietoare! Citiţi condiţiile de pe pag. II-a a copertei).*

O ÎNMORMÂNTARE FRUMOASĂ

de Carlysle Graham Raht

Era noapte de carnaval, la Nuevo, Laredo (Mexic). Barul lui Shamrock era plin până la ultimul loc, cu oameni veseli, americani şi mexicani, în haine de sărbătoare. Ploua cu confetti, serpentine colorate zburau prin aer. Atmosfera de carnaval ajunsese la punctul culminant.

Speedy Montreaf – înregistrat în catastrofele poliţiei sub numele „Speedy, scafandrul”, pentru că se pricepea să se scufunde subit când erau pe urmele lui – se uita necăjit la femeia ce şedea în faţa lui la aceeaşi masă. În vinele ei părea a curge sânge nobil mexican, şi era de o frumuseţe neobişnuită. Mototolea, cu degetele ei subţiri şi delicate, şerveţelele de hârtie ce se aflau pe masă lângă fiecare tacâm. Le îndoia le netezea în timp ce privirea ei absentă se încrucişa cu a celorlalţi oaspeţi, fără să se oprească măcar o clipă asupra lui Speedy. Expresia ochilor ei frumoşi era nespus de tristă. Părea că e în căutarea a ceva, ce nu se mai poate regăsi…

Când intrau clienţi noi prin uşa turnantă, în sala arhiplină, Speedy aruncă o privire grăbită în direcţia aceea, pentru ca în clipa următoare să-şi întoarcă ochii iar la femeia dinaintea lui. Era neglijent îmbrăcată – aproape sărăcăcios. Dar în ţinuta ei era ceva care-l atrăgea în mod irezistibil pe tânărul Speedy. O găsise şezând singură la masă şi o invitase să bea cu el. Ea primise, dar nici nu atinsese paharul. Nici un zâmbet nu venea să lumineze faţa ei tristă. Era abătută, mâhnită şi îndurerată peste măsură. Speedy se întreba ce căuta, o femeie atât de nenorocită, în aparenţă, într-un local zgomotos, printre oameni veseli. Simţea că şi-a stricat seara. Se molipsise de la vecină, întristându-se şi el.

Atunci se strecură puţin uşa turnantă un om spătos, se opri, dădu din cap şi se uită încruntat, ameninţător şi poruncitor la publicul din sală. Pe faţa osoasă a lui Speedy se ivi o expresie ciudată. Buzele lui subţiri se strânseră, iar ochii amintiră privirea unei căprioare încolţite. Mâna i se strecură, pe ascuns, în buzunarul hainei, unde ştia că pusese revolverul.

— Cine-i ăsta? şopti el.

— Bull Brashanon, răspunse ea cu nepăsare.

Apoi, sub presiunea privirii pătrunzătoare a lui Speedy, adăugă:

— E şeful lui dos Laredos.

— A! Proprietarul clubului?

Ea dădu din cap. Speedy înjură încet, ceea ce atrase atenţia femeii.

Fără să ştie cu cine are de a face, cu un ceas mai înainte Speedy îl urmărise în sala de joc şi-l jefuise în înghesuială.

Între timp, Bull Brashanon îşi făcuse loc cu coatele prin mulţime şi ajunse la bar. Barmanul, speriat de expresia sălbatică, de pe faţa lui Bull, îi strigă:

— *Hallo,* Bull! Ce s-a întâmplat?

— Un blestemat de mână-lungă m-a furat! urlă Bull. M-a jefuit ca pe un voiajor oarecare din clasa doua! (Se lovi cu pumnul în piept). Pe mine! Bull Brashanon! Dar îl prind eu pe acela! Până azi n-a scăpat nimeni nepedepsit din câţi şi-au râs de mine!

— Cât ţi-a ciordit?

— Două mii în cap! gâfâi Bull. (Ochii i se înroşiră, iar o vână i se umflă pe frunte). Dar nu mă las! Ascultaţi, toţi cei aici de faţă! Nimeni să nu se mişte de la locul lui! Percheziţie corporală!

Şi poliţia pătrunse în sală, ocupând ieşirile, în timp ce doi detectivi în civil se puseră, pe lucru. Câţiva protestară, alţii luară toată chestiunea drept o glumă şi se lăsară percheziţionaţi în linişte. Speedy aruncă priviri alarmante în toate direcţiile, ca un şoarece care vrea să iasă din capcană. În tot acest timp femeia se uita la el. La un moment dat ea zâmbi liniştitor, încurajator, triumfător.

Când poliţiştii se apropiară, întovărăşiţi de Bull Brashanon, ultimele picături de sânge din obrajii lui Speedy dispăruseră... Se uită la ei, alb ca vărul... Simţi mâinile lor pe umeri... când auzi exclamaţia de mirare a lui Brashanon:

— Cum se poate? Tu, Maria? Aici?

— Da, Bill, am fost nevoită să plec de acasă. N-am mai putut suporta... (Făcu apoi o scurtă mişcare din cap către Speedy) E cu mine...

— Aşa, aşa... Ei, atunci să nu ne mai ostenim. Lăsaţi-l! porunci el celor doi poliţişti, apoi adăugă, vorbind femeii: A murit greu, bietul tău Dutch?

— Da, grozav de greu. S-a luptat cu moartea într-un chip înspăimântător.

Avea lacrimi în ochi. Iar începu să îndoaie şi să dezdoaie

şerveţele de hârtie. Jocul acesta trăda nervozitatea ei reţinută, totuşi tristeţea ce o apăsase până atunci, îi trecuse în oarecare măsură, mulţumită, pare-se, unor înrâuriri exterioare. Ochii ei luceau mai puternic ca înainte. Nu mai priveau în gol, absent.

— Cred că ai să vii la înmormântare – nu, Bull? întrebă ea.

— De sigur, Maria. Când?

— Mâine la trei.

— Voi fi acolo. Până atunci cu bine, Mario…

Speedy răsuflă abia când Bull fu departe, la alte mese, cu spatele către ei. Apoi puse cu băgare de seamă vârfurile degetelor în locul unde, în buzunarul pantalonilor, se odihneau, cele două bancnote de câte o mie de dolari, care, prin foşnetul lor, îi dădură înapoi curajul pierdut.

Femeia goli dintr-o înghiţitură paharul, plin cu vin, ce până atunci stătuse neatins pe masă, în faţa ei, apoi îi zâmbi lui Speedy. Doamne! Ce zâmbet! Era în el tot ce ar fi putut dori vreodată, inima unui bărbat: căldură, bunătate, sinceritate, delicateţă, hotărâre şi… Speedy căută alte cuvinte care să se potrivească… împinse scaunul aproape de tot de al ei… Din clipa aceea nu mai avu ochi şi urechi, decât pentru dânsa.

Era spre dimineaţă, când Speedy se duse să se culce. Şi era ziua nămiaza mare când se trezi. Se îmbrăcă în grabă, se încredinţa, strecurând mâna în buzunarul pantalonilor, că cele două bancnote ale lui erau acolo, dejuna la iuţeală, şi se repezi în stradă, unde se ciocni cu Bull Brashanon, care îl recunoscu numaidecât.

— *Hallo!* Şi dumneata mergi la înmormântare? exclamă Bull.

Speedy răspunse afirmativ şi întrebă:

— Ai găsit vrea urmă a hoţului?

Celălalt mormăi:

— Nu!

Şi înjură din plin.

Când se apropiară de biserică începură să treacă în faţa lor automobile cu oameni îndoliaţi sau curioşi. De asemenea, un şir imens de pietoni se îndrepta în aceeaşi direcţie. Oraşul întreg părea că ia parte la ceremonie.

Cei doi bărbaţi trecură pe poarta gotică şi intrară în biserica, luminată de nenumărate lumânări mari. Altarul era împodobit cu ghirlande, iar la picioarele cosciugului se aflau splendide coroane.

Speedy se gândi la rochia uzată a însoţitoarei sale din noaptea trecută.

— E atât de bogată femeia asta, ca să poată cheltui cu înmormântarea atâţia bani? îl întrebă el pe Bull.

— Nu, n-au avut bani deloc. Dar Maria a fost întotdeauna econoamă. Înainte de a se căsători cu Dutch, era cea mai dibace hoaţă de buzunare de pe glob. Numai de dragul lui s-a lăsat de meserie, şi a devenit o femeie cuminte şi cumsecade. De atunci nu s-a mai atins de un cent străin. Când s-a îmbolnăvit Dutch şi n-a mai putut câştiga, a început să spele rufe la domiciliul clienţilor. L-a iubit grozav pe Dutch. Se zice că din clipa morţii lui n-a mai avut alt gând decât să-i facă o înmormântare frumoasă. Acum, vezi, tot a scos-o ea la capăt. A izbutit…

Speedy se uită în jurul lui, la biserica monumentală, la sicriul frumos, la flori, la preot, la băieţii din cor, îmbrăcaţi în cămăşi albe… Frumoasă ceremonie, într-adevăr! Aşa cum e, de altfel, de aşteptat, din partea unei femei care şi-a iubit fierbinte bărbatul şi care, când zâmbeşte radiază în jurul ei, bunătate, delicateţă, hotărâre, cuminţenie, cinste…

Aici i se opriră bătăile inimii. Un gând îl străbătuse, ca un fulger. Rămase câteva clipe ca paralizat, incapabil de a se urni. În sfârşit putu mişca mâna… O băga în buzunar. Simţi şi acum, ca mai înainte, fâşâitul atât de simpatic al hârtiilor.

Liniştit, scoase mâna din buzunar. Între degete ţinea două şerveţele de hârtie, frumos îndoite…

Citiţi în nr. 7 **PIRAŢII ÎN FRAC** de Pitt Strong.

CUPRINS

ENIGMA CAPULUI TĂIAT.....3
CAP. 1 Un pachet sub o banca.....4
CAP. 2 Cine să fie?.....8
CAP. 3 La morgă.....10
CAP. 4 Ancheta lui Poncet.....16
CAP. 5 Şoferul Jean.....20
CAP. 6 Fata în casa.....24
CAP. 7 Poncet la ofensiva.....30
CAP. 8 Cealaltă.....32
CAP. 9 Profesorul Lamy.....37
UMOR.....46
FURTUL DE LA LICEUL DIN B.....47
O ÎNMORMÂNTARE FRUMOASĂ.....52
CUPRINS.....56

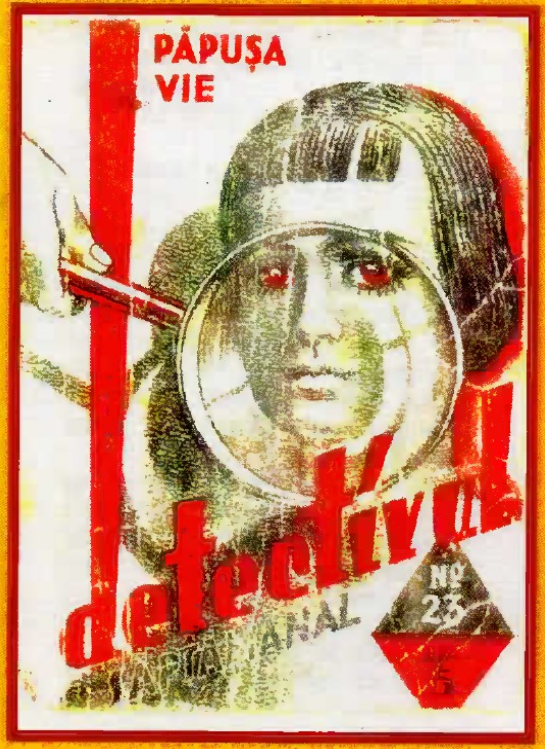
PĂPUȘA VIE
detectivul
Nº 23

CRIMA DIN PREDEAL
detectivul

OCHI DE FANTOMA
detectivul
Nº 25
LEI 5

DIAMANTUL ALBASTRU
detectivul
Nº 26
LEI 5